

guča filmski festivali

urbani etno ritmi

planet namibija

» EUROPE FOR A CHANGE »

WHO CARES?

1. maj 2004: velik dan za Evropo. Evropska unija bo med svoje članice sprejela 10 novih držav.

Dobrodošla Estonija, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Slovaška, Slovenija, Češka, Madžarska in Ciper!

32 mladih imetnikov EURO<26 iz "nove" in "stare" Evrope je razkrilo svoje mnenje o razširjeni Evropski uniji. Spoznajte jih skozi projekt EUROPE FOR A CHANGE in pustite, da vas njihove sanje navdihnejo.

Izberite najboljšo izjavo na
www.euro26.org/europeforachange.

samo še do konca septembra!

www.euro26.org/europeforachange

Zemlja 2050: "zbogom in hvala za vse ribe"?

Zemljani bodo v naslednjih 50 letih prisiljeni kolonizirati dva nova planeta velikosti Zemlje! Več kot tretjino naravnega sveta smo namreč ljudje uničili v samo treh desetletjih: površina gozdov se je skrčila za 12 %, število morskega življenja je upadlo za tretjino, med ostalimi vodnimi vrstami pa celo za več kot 50 %, tudi pri kopenskih vrstah se je število živali razpolovilo, da ne govorimo o vrstah, ki so za vedno izumrle ... Število ljudi pa strmo narašča ... Še nikoli ni ena sama vrsta povzročila takih planetarnih sprememb.

Številke, ki jih navaja World Wide Fund for Nature, so idealne za dober "disaster movie", scenarij pa se po resničnih dogodkih piše kar sam!

Možna pa sta dva scenarija za srečen konec: ali se odpovemo pretirano potrošnemu življenjskemu stilu (Američani so tu na prvem mestu, zvesto pa jim sledimo tudi Evropejci), ali pa se zanesemo na strokovnjake, da bodo našli drugo Zemljo, ki bi lahko prenesla človeštvo in njegovo potrošnjo. Res želimo čakati na drugi scenarij? Planeta z atmosfero in okoljem, kakršnega ima Zemlja, vsaj v naši "neposredni" bližini ni (in do izdelave vesoljske ladje "Enterprise" je še daleč), na Marsu pa ni modrega neba, svežega zraka in vode in tudi na morje in plaže lahko pozabimo.

Zemlja je le ena in to v vsakodnevni zaposlenosti prepogosto pozabljamo. Pragozdovi se še vedno sekajo, kljub podatkom, da si s tem spodkopavamo atmosfero, da mnoge rastlinske in živalske vrste zaradi tega izumrejo, da na tisoče plemen, ki prebivajo v gozdovih, izgubljajo svoj vir preživetja ... Zakaj? V prvi vrsti je tu dobičkaželjna lesna industrija, za njo pa stojijo vlade držav, ki k opustošenju planeta pripomorejo z neučinkovitim nadzorom nad ogromno nepotrebno potratu lesa, obenem pa nihče ne nadzira, kje in koliko gozda se poseka, kar daje industriji proste roke za neodgovorna in nelegalna ravnanja.

Sicer tudi sami s svojo nezainteresiranostjo za ekološke probleme ne pripomoremo dosti. Pa bi mlade moralo še posebej zanimati, v kakšnem okolju bomo živeli oz. bodo živeli naši otroci in otroci naših otrok. Na svoji koži že čutimo posledice napak naših prednikov, ki se kažejo v obliki ekstremnih klimatskih sprememb, večanja ozonskih lukenj in naraščanja gladine morja – to pa je samo kaplja v morju ekoloških problemov, s katerimi se srečujemo v sedanjem svetu. Pri reviji **261** smo se zato odločili, da vam v vsaki številki predstavimo najnovejša ekološka dejstva. Ostanite v stiku z "materjo zemljo"! Lahko tudi posadite kakšno drevo ...

Mojca Opara

:: 3/04

:: jesen 2004

:: brezplačen izvod

:: 4 <26

euro<26 projekti

euro<26 dogaja

sž novice

:: 8 planet evropa

zürich

praga malo drugače

nevedni ali nezainteresirani?

:: 12 eksotika

planet namibija

:: 14 gravitacija

topla greda

laboratorij samopostrežnih poskusov

intervju: mag. Sanja Vraber

:: 18 kult<ura

dogodki po sloveniji

dogodki po evropi

koncerti

:: 20 kult<scena

capoeira

mladinski center podlaga

mladinski center postojna

:: 22 kult<foto

osnovna pravila digitalne fotografije

:: 23 kult<muska

guča

urbani etno ritmi

cd novosti

evropski mladinski portal

:: 27 kult<knjige

knjiga vs. film

:: 28 kult<film

filmsko-festivalsko obarvana jesen

:: 30 web

eko spletne strani

festivali nostalgije

euro<26 projekti

EURO<26 - DVE mladinski kartici!

Mednarodni projekti, natečaji in srečanja mladih, informacije o dogodkih in trendih na področju kulture, več kot 100.000 popustov in ugodnosti po Evropi in Sloveniji, brezplačna rezervacija prenočišč Hostelworld ... vse to je mogoče samo z dvema mladinskima karticama:

:: EURO<26: klasična mladinska kartica nudi vse zgoraj naštetu (in več!)
(seznam prodajnih mest: www.euro26.si/kjedobim.htm)

1.800 sit

:: SŽ-EURO<26: partnerska mladinska kartica nudi vse, kar klasična, in še 30 % popusta na vlakih po Sloveniji! (seznam prodajnih mest: www.euro26.si/zeleznice.htm)

4.000 sit

Več informacij o popustih in ugodnostih doma in v tujini: www.euro26.si.

Imetniki kartic EURO<26 prejmejo še: revijo **26!**, katalog popustov EURO<26 in EURO<26 e-novice z najnovejšimi informacijami o mednarodnih projektih, natečajih in novih popustih.

EVROPSKI MLADINSKI PORTAL

Evropski mladinski portal (europa.eu.int/youth) je bil 26. maja 2004 simultano lansiran v številnih evropskih državah. Ob otvoritvi portala je potekal večjezični "chat session" (klepetanje po internetu), ki ga je vodila evropska komisarka Viviane Reding v Bruslju. V prvem mesecu delovanja si je portal ogledalo več kot 235.000 obiskovalcev. Kot že ime pove, je Evropski mladinski portal namenjen mladim in poleg informacij o Evropi vsebuje tudi informacije o študiju, delu, prostovoljnem delu in mladinskih izmenjavah, pravicah mladih, aktivnemu državljanstvu in nacionalnih portalih za mlade. Predstavniki evropskih mrež Eurodesk, Eryica in EYCA v Sloveniji bomo oktobra organizirali predstavitev Evropskega mladinskega portala, na kateri boste seznanjeni z načinom iskanja informacij po portalu, lahko pa boste prispevali tudi svoje zamisli in ideje. Vabljeni na predstavitev:

11. oktobra v Centru Evropa v Ljubljani (Dalmatinova 4) in **12.-14. oktobra na Študentski areni** (na Gospodarskem razstavišču). Če želite, da vas obvestimo o točnem času in kraju predstavitev, nam z registracijo na spletni strani programa Mladine (povezava Eurodesk) posredujte svoje podatke. Več o portalu na strani 27.

EUROPE FOR A CHANGE – prvi srečni nagrajenec!

1. maja je bila izmed več kot 15.000 glasovalcev na spletni strani www.euro26.org/europeforachange izžrebana ANDRY HADGIANTONIOU, 20-letna študentka iz Cipra, ki je zadela glavno nagrado: potovanje na Portugalsko za dve osebi! Skupaj s prijateljem sta preživela zabavne 4 dni v Lizboni, ob povratku pa nam je zaupala: "Ko sem glasovala na spletni strani Europe for a change, si nisem mislila, da bom prav jaz izbrana – šele ko sem sedela na letalu za Lizbono, sem dojela, da se to res dogaja. Ta projekt mi je pomagal spoznati Evropo – tako v okviru kampanje projekta Europe for a change kot tudi na potovanju v Lizbono."

Samo še do konca septembra!

Drugi krog glasovanja se je začel takoj po žrebanju, končal pa se bo 30. septembra 2004! Tokrat je glavna nagrada POTOVANJE NA CIPER za dve osebi, čakajo pa vas tudi druge privlačne nagrade – samo še do konca septembra!

Pridružite se 15.000 mladim, ki so do sedaj že glasovali – glasujte na www.euro26.org/europeforachange! Več o projektu: www.euro26.si/aktivnosti.htm#e4ac

Preberite izjave udeležencev iz LITVE in ITALIJE!

1. HERKULESOVO NOGOMETNO PRVENSTVO

V duhu letošnje nogometne vročice je madžarska kartica EURO<26 organizirala nogometno prvenstvo za imetnike EURO<26. Tekmovanje je potekalo 10. julija v Budimpešti, igrale pa so ekipe iz štirih držav: Češke, Romunije, Srbije in Madžarske. Srbska ekipa se je dobro borila proti Romunski: začeli so slabo, vendar so proti koncu uspeli združiti moči in dosegli končni rezultat 5:1! Romunska ekipa je bila daleč najmlajša med ekipami in je imela kar precej težav pri igranju proti Češki ekipi, ki je pokazala, da ni samo Češka nacionalna ekipa v svetovnem nogometnem rangu, temveč ji v odličnosti sledijo tudi mlajši igralci: zmagali so z osupljivim rezultatom 17:2. Najbolj razburljiva tekma je bila med Češko in Madžarsko, kot je razvidno tudi iz rezultatov. Čeprav madžarski igralci niso nikoli prej igrali skupaj kot ekipa, so uspeli premagati vse ekipe in osvojili Herkulesov pokal s končnim seštevkom rezultatov 23:4.

Herkulesov pokal v nogometu bo organiziran vsako leto. Bo naslednje leto sodelovala tudi Slovenija? Spremljajte novice v reviji 26! in v e-novicah, kjer bomo objavljali informacije o prijavah na prihodnje Herkulesovo nogometno prvenstvo.

Rezultati:

Srbija 5:1 Romunija
Češka 3:4 Madžarska
Srbija 0:6 Češka

Madžarska 15:0 Romunija
Romunija 2:17 Češka
Madžarska 5:0 Srbija

Končna razvrstitev: 1. Madžarska; 2. Češka; 3. Srbija; 4. Romunija.

Informacije o prihodnjih projektih lahko spremljate:

:: na www.euro26.si,

:: v **EURO<26 e-novicah**, ki jih vsak mesec po e-mailu pošiljamo imetnikom kartice EURO<26,

:: v **reviji 26!**, kjer redno objavljamo napovednik in članke o projektih.

LITHUANIA

ABOUT THE COUNTRY

Lithuania is the geographical centre of Europe. It is situated at the Baltic Sea. There are wild beaches of golden sand, often covered with Lithuanian gold – amber.

People are mostly interested in basketball and they enjoy the highest bungee jump in Europe.

We are also proud of the oldest Eastern European University. Moreover, our nation gets very united when it has to protect its independence. People are very patriotic – Lithuania was the first country to leave the USSR.

SOMETHING SPECIAL

Bicycles are not popular in Lithuania, but some go to school by bike every day whereas others prefer wasting time in traffic jam.

We are proud of our old and difficult language, and don't like it at all when people think we are Russian...

SOMETHING „UNOFFICIAL“ SPECIAL

Fireworks are illegal in Lithuania, but this only makes it more exciting and interesting.

HOPES & DREAMS

Europe's enlargement is like a second independence – for me it means that I can be myself and not feel like a second-rate person any longer. (Zygimantas)

I dream about studies at a university in an „old“ EU country to share my experience with others. And maybe some day I will see Lithuanian beer and our national meal Cepelinai in any country so that I can enjoy it with all Europeans!

(Povilas)

There are no mountains in my country, but I love mountain-climbing. If we are a part of the Schengen area, I can simply turn off the TV one Friday evening, take my car and go to the mountains somewhere in Europe!

(Evelina)

ITALY

ABOUT THE COUNTRY

Italy is famous for not only spaghetti, pizza, football and the Mafia – we are also famous for ice-cream, espresso and our fashion clothes like Valentino, Versace, D&G...!

We have a very long and interesting history. In Italy, people are warm and friendly and are open to all people in the world.

Many Italians are religious – we have a lot of saints who grant miracles to the people who pray for them.

SOMETHING SPECIAL

How to survive traffic in Italy? Well, if you live in a small city just ride a bike in the morning and drive a car in the night because in the morning parking is too expensive and there are too many traffic jams. If you live in a big city, take care and be patient (or use public transport)! When driving on the highway, don't be astonished by our highway signs – they are in green and not in blue!

HOPES & DREAMS

European integration means eating real Napoli pizza all over Europe even in Estonia. Also, I hope that I will see in the supermarket more products from eastern Europe. I wish that one day all EU citizens will vote for an EU president and will have an EU TV.

Personally, I feel like a son who gets ten new brothers to live with all in one day!

(Claudio)

I feel as a Napolitan first, then as European, because my hometown of Napoli is important – but I do feel European. The new countries that are joining make Europe more complete – it makes the European culture more complete. To me, the expansion means new possibilities to broaden my horizons.

(Matilde)

euro<26 dogaja

NOV EURO<26 POCKETFOLDER 2004

Mladinsko kartico EURO<26 ima že več kot 4 milijone mladih po Evropi – kartica združuje 38 evropskih držav, zato da lahko lažje in ceneje potujete in raziskujete Evropo. Tako je kot vsako leto tudi letos izšel EURO<26 PocketFolder, ki je nepogrešljiv za mlade popotnike, imetnike EURO<26 kartic. Vsebuje informacije o vseh EURO<26 državah, ki nudijo EURO<26 popuste: kontakti podatki, spletne strani, kjer lahko najdete podrobnejše informacije o popustih v določeni državi, podatki o partnerskih EURO<26 karticah ter izbor najboljših popustov. EURO<26 PocketFolder 2004 ima žepni, uporabniku prijazen format, ki se prilega vsakemu žepu in denarnici. Dobite ga lahko na EURplace26 točkah po Ljubljani (www.euro26.si/indexeurplace.htm) in v Gaudemus v Mariboru, ali pa ga naročite preko e-pošte: info@euro26.si in poslali vam ga bomo brezplačno na dom. Vse informacije o državah EURO<26 pa lahko najdete tudi v EURO<26 bazi popustov na spletni strani www.euro26.org in www.euro26.si (popusti v Sloveniji).

EURO<26 KMALU V FRANCJI

Kartico EURO<26 lahko vzamete s seboj v 38 evropskih držav, obstaja pa nekaj "belih področij", kjer kartica trenutno ne deluje: Albanija, Danska, Francija, Grčija, Islandija, Monako, Norveška, Turčija ... Tudi v Nemčiji trenutno ni delujoče EURO<26 organizacije, kljub temu pa lahko koristite številne popuste (več na www.euro26.org). EYCA, krovna organizacija EURO<26 držav, si prizadeva "bela področja" čimprej vključiti v mrežo EURO<26; dogovor že teče z Grčijo in nordijskimi državami. Iz teh prizadevanj pa je že zrasel prvi uspeh: družini EURO<26 se bo v kratkem pridružila Francija! V Franciji naj bi kartico EURO<26, imenovano "Carte Piji" (ime je dobila po številu PI oz. 3,14), lansirali že konec leta 2004. Podrobnejše informacije vam bomo posredovali v naslednji številki revije **EURO<26**.

FORUM BARCELONA 2004 - z EURO<26 ceneje!

Svetovni forum kultur bo trajal samo še do 26. septembra 2004! Na vseh prireditvah lahko koristite 12 % popust EURO<26! Septembra si boste poleg ostalih razstav, koncertov, delavnic, performansov in uličnih predstav v Barceloni ogledali:

:: Warriors of Xi'an: terakotni bojevniki bodo razstavljeni v okviru razstave kitajske pogrebne umetnosti, osnovane na arheoloških najdbah v grobnicah v Qinshihuang-u in Yangling-u

:: Voices: razstava, osredotočena na lingvistične in kulturne razlikosti ter na človeško komunikacijo.

:: Inhabiting the World: raziskuje odnos med človekom in prostorom na ravni človeštva kot celote, na ravni družbe, v kateri živimo, in na ravni posameznika.

:: Cities – Corners: razstava predstavlja urbane vogale v okviru raznolikosti kulturnih in geografskih okoliščin: kot mesto materializiranja srečanj, križišč in izmenjav, presenečenj in možnosti ...

:: The Power of Art: razstava 20-ih najnovejših del sodobnih umetnikov.

:: Barcelona Progress: velika maketa mesta Barcelona in razstava o konstantnem spreminjanju modernih mest.

:: La Mina: 5-zaslonska multimedijska instalacija, ki predstavlja film o dogajanju, ki ga je fotografinja Hannah Collins zabeležila v veliki soseski na obrobju Barcelone.

:: Picasso. War and Peace: razstava, ki predstavlja izbor Picassovih del, ki reflektirajo uničujoč učinek vojne (Guernica in ostale slike, skulpture, risbe, grafike).

Več o naštetih in ostalih prireditvah si lahko preberete na spletni strani www.barcelona2004.org. Kako tja? Preberite na strani 7.

foto: Fang Gwei

REZERVACIJE PRENOČIŠC HOSTELWORLD

Kartici EURO<26 in SŽ-EURO<26 nudita tudi možnost brezplačne rezervacije prenočišč HOSTELWORLD po celem svetu (samo preko spletne strani www.euro26.si). Za potrditev rezervacije je potrebno poravnati predplačilo (10 % cene nočitve) s kreditno kartico. Ostalih 90 % plačate ob prihodu v prenočišče. HOSTELWORLD jamči za najnižjo ceno, ki jo posamezni hostel nudi ob rezervaciji nočitve prek interneta, obenem pa vas tudi informira o razpoložljivosti sob in če je zaradi izredne zasedenosti določenega hostla potrebno sobo čimprej rezervirati. Več informacij: www.euro26.si

RAILplus: novost za imetnike

Od 1. oktobra naprej bodo imetniki kartice SŽ-EURO<26 poleg 30 % popusta v notranjem prometu na Slovenskih železnicah lahko koristili še dodaten **25 % popust za potovanja v mednarodnem prometu.**

Popusti EURO<26 na WWW.SLOVENIA-TOURISM.SI

Slovenska turistična organizacija, je na uradnem slovenskem turističnem portalu www.slovenia-tourism.si v bazo slovenskih ponudnikov turističnih storitev dodala tudi **informacije o popustih in ugodnostih EURO<26!** Tako boste na enem mestu lahko dobili npr. informacije o vseh namestitvah v Sloveniji, zraven pa bo pri določenih ponudnikih znak EURO<26 opozarjal, kakšen popust je na voljo imetnikom kartice EURO<26 in SŽ-EURO<26. Na www.slovenia-tourism.si lahko najdete podatke o popustih v praktično vseh kategorijah.

 Bojan Stepančič

izkaznice SŽ-EURO<26!

Popust velja pri nakupu vozovnic za vse evropske železnice razen za Irsko, Federacijo Bosne in Hercegovine, Turčijo, Belorusijo in Rusijo. Vozovnice lahko kupite na železniških postajah, ki imajo odprte blagajne za mednarodni promet.

V Barcelono - na svetovni forum kultur

Vse do 26. septembra 2004 bo Barcelona polna kulturne hrane: razstav, koncertov, delavnic, iger, performansov in različnih tržnic. Pri vseh prireditvah FORUM BARCELONA 2004 lahko koristite 12 % popust EURO<26. Več informacij: www.barcelona2004.org. Letos se praznuje tudi stoletnica Dalijevega rojstva, tako da si boste imetniki kartice lahko s popustom ogledali tudi Dalijev muzej v Figuerasu. In kako do tja? Ena od možnosti je nakup železniške vozovnice Euro Domino za Španijo, ki velja 1 mesec - v tem času lahko v 3 - 8 dneh potujete z vlakom po celi Španiji. Cene Euro Domino vozovnic (2. razred) za mlade do 26 let se gibajo od 19.040 SIT za 3 dni pa do 44.093 SIT za 8 dni. Potujete lahko tudi v dnevi, ki si ne sledijo, in potovanje poljubno prekinjate. Vozovnica vam omogoča tudi 50 % popust za tranzitno potovanje do Španije. Povratna vozovnica (2. razred) na relaciji Ljubljana-Port Bou (francosko/španska meja) in nazaj stane 32.970 SIT na osebo. V cenah niso vključene morebitne rezervacije sedežev, dodatki za prevoz v vlaki višjega ranga ali doplačilo za prevoz s spalnikom. Vozovnice Euro Domino lahko kupite na železniških postajah v Sloveniji, ki imajo odprte blagajne za mednarodni promet, ob nakupu pa morate predložiti osebni dokument (potni list). Pri iskanju najustreznejšega voznega reda glede na čas in datum potovanja vam bodo v pomoč naslednje spletne strani: www.bahn.de, www.trenitalia.it, www.renfe.es. Podrobnejše informacije: na vaši železniški postaji, spletnih straneh www.slo-zeleznice.si in po e-pošti mednarodni.promet@slo-zeleznice.si.

Prenovljene spletne strani

Slovenske železnice so septembra prenovile spletne strani (www.slo-zeleznice.si). Poleg oblikovne osvežitve je stran tudi po vsebinski plati popolnejša in bogatejša. Odslej je na voljo podroben opis vseh ugodnosti na železnici (popusti) ter cenik vozovnic v notranjem in mednarodnem prometu. Iskalnik cen za potovanje z vlakom ICS vam bo olajšal izračun cene vozovnice glede na želeno relacijo in razred, če pa želite potovati z vozovnico Euro Domino vam bo v pomoč poseben iskalnik cen. Podrobnejše informacije o cenah in voznem redu za potovanje v tujino se nahajajo na straneh mednarodnega prometa, kjer najdete opis destinacij, kamor vozijo direktni vlaki iz Slovenije. Nove spletne strani je izdelalo podjetje Pristop Renderspace.

Z vlakom na Oktoberfest v München

Prestolnica dežele Bavarske – enkratno sožitje starih časov in nove tehnologije, gradovi kralja Ludvika II., palače bavarskih vojvod, muzej znanosti, botanični vrt ... Ko si boste hoteli odpočiti, pa se odpravite v največji mestni park na svetu, ki leži ob bregu reke Isar in je dolg sedem kilometrov. Münchenske trgovine so zelo vabljive tudi za slovenske žepe, še posebej ob razprodajah. München poskrbi tudi za zabave željne množice z vsakoletnim Oktoberfestom (18. september - 3. oktober 2004) – toda tudi brez njega je München poln pivnic, v katerih vam postrežejo z navadnimi in tistimi nenavadnimi vrstami piva. Vozovnica München Spezial za povratno potovanje na relaciji Ljubljana-München stane 15.433 tolarjev. Če želite, lahko potujete v ležalniku oz. spalniku (doplačilo od 3.357 sit naprej na osebo). Potovanje traja 6-7 ur. Vlaki vozijo vsak dan: iz Ljubljane ob 10:08 in 23:30, iz Münchna pa ob 23:43. Več informacij: www.slo-zeleznice.si

ZÜRICH

Največje mesto v Švici predstavlja tudi finančno središče države, ki glede na kvaliteto življenja meščanov sodi v sam svetovni vrh. Ob New Yorku in Londonu predstavlja tudi meko za ljubitelje sodobne umetnosti, saj je na tedenskem urniku dogodkov nemalokrat na ogled tudi po sto razstav. Nahaja se v nemškem kantonu in daje zaradi lege ob velikem jezeru in zaradi velikih zelenih površin s svojimi pisanimi prebivalci iz vseh vetrov ter dvema univerzama izredno sproščeno vzdušje. Ne pozabite, da Švica ni del EU in morate zato denar zamenjati v švicarske franke.

KAKO TJA?

Zürich je oddaljen približno 700 km od Ljubljane, zato je pot do tja kar dolga. Priporočamo cenene letalske linije (Easy jet, Ryan air, Buzzaway)! Cena povratne vozovnice za vlak je 38.882,00 sit (za skupine je nekaj ceneje), s kartico SŽ-EURO<26 pa boste lahko od oktobra 2004 izkoristili tudi RAIL Plus popust (25 %). Euro Domino za 3 dni za mlajše od 26 let stane 30.500 sit. Možno je tudi potovanje s spalnikom (doplačilo na osebo od 3.357 sit naprej). Če potujete z avtom, ne pozabite na vinjeto za Švico.

KAKO KAM?

Zaradi mnogih parkov in prijaznih udeležencev prometa je mesto zelo primerno za kolesarjenje, kolo pa si lahko za nedoločen čas izposodite na železniški postaji kar zastonj. Za kilometer vožnje s taksijem boste odšteli 600 sit. Lahko pa se odločite tudi za »ugodno« dnevno vozovnico za vsa javna prevozna sredstva, ki stane 3000 sit. Na glavni železniški postaji lahko mlajši od 26 let kupite karto z imenom Youth pass. Imajo tudi tramvaj, možno pa je uporabljati tudi ladjo namesto avtobusa. Najboljši ogled mesta je zagotovo s krova ladjic, ki po dokaj rednem urniku opravljajo cenovno ugodne krožne vožnje po jezeru, ki lahko trajajo od ene do sedem ur in lahko vključujejo razne obroke, zvečer pa je možno iti tudi na izlet s plavajočimi diskotekami (www.zsg.ch).

TUDI SPATI JE TREBA

V mestu se presenetljivo najde nekaj hotelov, ki imajo visok standard in cene, ki pa sicer niso nizke, a so za švicarsko sceno dokaj prizanesljive slovenski denarnici. V enoposteljni sobi lahko dobite nočitev za 9.000 sit, v dvoposteljni pa tudi za 5.000 sit na osebo. (www.foyer-hottingen.ch, www.g-hotel.ch). Obstaja tudi kamp, ki je odprt skozi vse leto (www.camping-zuerich.ch), v mladinskih hotelih pa se cene gibljejo od 4.700 sit do 6.000 sit na osebo (www.youthhostel.ch/zuerich, www.city-backpacker.ch).

NAOKOLI

:: Kitajski vrt

Zürichu je kitajski vrt podarilo pobrateno mesto Kunming iz Kitajske kot zahvalo za pomoč pri izgradnji mestnega vodovoda. Odprl se je leta 1994 in je eden največjih vrtov, ki obstajajo zunaj Kitajske. www.chinagarten.ch

:: Hiša umetnosti

Na ogled je obsežna fotografska in video kolekcija in seveda dela znanih umetnikov kot so Alberto Giacometti, Edvard Munch, Picasso, Kokoschka, Monet, Chagall in drugi.

www.kunsthau.ch

:: Muzej Rietberg

Na treh različnih lokacijah združuje obsežno zbirko budistične, hinduistične in afriške umetnosti, mask, grafik pa tudi predmetov iz staroselskih ameriških kultur in Oceanije.

www.rietberg.ch

:: Muzej oblikovanja

Vsako leto je tu šest velikih razstav s področja oblikovanja, arhitekture, vizualne komunikacije, fotografije, vsakodnevnih kulture in medijev. Na ogled je tudi grafična zbirka, zbirka uporabnih umetnosti in zbirka posterjev, ki obiskovalcu podajo celotno sliko zgodovine oblikovanja.

www.museum-gestaltung.ch

:: Park divjih živali

5 km južno od Züricha se nahaja naravni park z divjimi živalmi, ki prebivajo na 80 hektarjev velikem ozemlju. Tam lahko vidite rjave medvede, bizone, lose, volkove in divje mačke. www.wildpark.ch

ZA ŽELODČKE

Mesto se ponaša z izjemno kulinarično raznovrstnostjo, a je posedanje po barih in restavracijah žal rezervirano zgolj za tiste, ki si to lahko privoščijo, saj je za eno jed potrebno odšteti kar nekaj deset evrov, za nedolžno skodelico kave pa vam lahko zaračunajo tudi do 1500 tolarjev. Zatorej za revnejše priporočamo dnevni meni. Zürich punuja vinoteke, razne eksotične restavracije (mongolska, karibska itd.) in najstarejšo švicarsko kavarno. Ne pozabite, da so Švicarji izumili müsli in da je to kraj, kjer je obvezno treba jesti kakšno čokolado, da se prepričate, zakaj jo na leto Švicarji pojejo v povprečju po 10kg! Tipične švicarske specialitete so še fondue (v stopljen vroč sir pomočeni koščki mesa in zelenjave), rösti (pečen krompir), preveriti pa je treba tudi palačinke (crepes) in tropske sadne sokove s pouličnih stojnic, cimetove zvezdice in korenčkovo torto. Prijatelji alpske košče bodo veseli krvavic, klobas, hrenovk in jetrnih klobas.

ŽURERSKA DEJAVNOST

Po polnoči obratuje 300 prizorišč, ki nudijo zabavo, od karaoke in jazz barov pa vse do barov, v katerih lahko spremljate športne prireditve, močno pa je zastopana tudi gay in lezbična scena. Vsako leto meščani ob jezeru napnejo že legendarno filmsko platno v velikosti 300 kvadratnih metrov in ponudijo pestro izbiro pijače in jedače. Najbolj znani žuri potekajo v Rote Fabrik, v alternativnem kulturnem centru, ki organizira koncerte, plesne in gledališke predstave, politične in kulturne debate, filmske projekcije, razstave in rave partije.

MESTNI OCVRKI

:: SECHSELAUTEN – festival pomladi, ki zagotovo prežene zimo s paradami in kresovi – april (www.sechselauten.ch)

:: ZÜRCHER FESTSPIELE – glasbena prireditev, ki se osredotoča na operno in klasično glasbo, razstave in gledališče – junij (www.zuercher-festspiele.ch)

:: GLEDALIŠKI SPEKTAKEL – predstavi se 30 plesnih in gledaliških skupin, poudarek pa je na inovativnem teatru – avgust (www.theaterspektakel.ch)

:: STREET PARADE – švicarska inačica Love parade – avgust (www.streetparade.ch)

:: MEDNARODNI SEJEM UMETNOSTI – je priložnost za vsakega, da svoje izdelke proda na sejmu ali pa zgolj uživa ob boku uveljavljenih umetnikov s področja fotografije, videa, grafike, instalacij in multimedija – oktober (www.art-international.info)

:: EXPOVINA – festival vina, kjer je okrog 4000 različnih vrst vina iz 22 dežel in kulinarčne specialitete čakajo na obiskovalce na dvanajstih ladjah, ki so zasidrane na reki Maur – oktober / november (www.expovina.ch)

:: ŠVICARSKO DRŽAVNO TEKMOVANJE V HIP HOPU – v eni noči se pomerijo mladi hip hop entuziasti, stari od 16-18 let v freestyle tehniki – november (www.ch.tilllate.com)

TEŽAVE?

Veleposlaništvo Republike Slovenije se nahaja v Bernu na Schwanengasse 9/II
 :: Telefon: 00 41 31 312 90 09,
 :: Faks: 00 41 31 312 44 14

VEČ INFORMACIJ

:: www.stzh.ch
:: www.zurichtourism.ch
:: www.zueri.ch
:: switzerland.isyours.com

EURplace26

praga malo drugače

Budimpešta, Cardiff, Edinburgh, Gradec, Ljubljana, Luxemburg, Praga, Zaragoza - 8 vročih točk Evrope, kjer mladi popotniki dobijo vse, kar želijo! Seznam info točk EURplace26 in članki o posameznem mestu so na www.euro26.si/indexeurplace.htm. Tokrat vam predstavljamo **Prago**, tako kot jo vidijo domačini. Ko boste nekoč sami odkrivali to mesto, se oglasite na praški EURplace26 INFO TOČKI: **Sdruženi Karty mladeže, Smeralova 22, Praga.**

Če želite spoznati drugačno Prago - ne tisto turistično s cenami, ki spravljajo domačine v smeh (dobro razvit smisel za humor je pomemben del češkega nacionalnega značaja), vam bomo predstavili nekaj kotičkov, kamor lahko videte pred hordami turistov.

Pozabljena četrt

Najprej se sprehodimo do četrti Vitkov, nekoč revno delavsko predmestje, ki se je v zadnjem stoletju razvilo v svojem posebnem stilu in duhu. Danes je dom tako alternativnih umetnikov kot tudi staromodnih gospa in gruč kričočih romskih otrok. Ta del mesta je poln temačnih, vendar pristnih barov v stilu socialističnega ali predvojnega obdobja, kjer je pivo hudo poceni (0,5 EUR) in kjer vas oprema spominja na dobre stare čase, ko so klimatske naprave obstajale samo v znanstvenofantastičnih romanih in ko je bila stranka samo nadloga, ki moti natakara pri gledanju televizije. Duh enakopravnosti je vsesplošno prisoten in atmosfera je zelo navdihujoča. Nobelov nagrajenec Jaroslav Seifert je tukaj napisal svoje najboljše pesmi ...

Hrib Vitkov

Seveda ne nameravate zapravljati vsega časa s sedenjem v barih. Hriba Vitkov in njegovih dveh znamenitosti ne morete zgrešiti. Na vrhu te zelene oaze, ki se dviguje nad živahnimi ulicami, stoji spomenik češkim vojakom in gigantski konjeniški kip Jan Zizka, bistrornega husitskega bojovnika iz 15. stoletja, ki je s svojimi strategijami in taktikami za vedno spremenil evropsko vojskovanje. To naj bi bil tudi največji kip jahalca na konju na svetu. V vrtovih Mahler je postavljen TV stolp, s katerega si lahko privoščite veličasten pogled na Prago in na celo osrednjo Bohemijo, dobesedno s pičje perspektive. Zidove stolpa je okrasil mladi umetnik David Cerny - ogromni bizarni kipi dojenčkov iz črnega mavca plezajo gor in dol po stolpu.

Nazaj k legendam ...

Znana je legenda o Horymíru, ki je podpiral rudarje, ki so se uprli plačevanju davka za kralja, in bil zato obsojen na smrt. Za zadnjo željo so mu dovolili poslednjič zajahati svojega konja, ki je nato skupaj z lastnikom skočil čez grajski zid in čez pečino v reko Vltava. Tako je Horymíru uspelo pobegniti. Vendar omenjene pečine ne boste našli pri praškem gradu - v tistem času je bil grad lociran na drugi strani reke, v predelu Vyšehrad (pomeni visoki grad). To je kraj starodavnih slovanskih legend in še dandanes Čehi radi opozarjajo na svoje keltske korenine (kaj ne veste, kaj imajo Irci, Belgijci in Čehi skupnega?).

... in nazaj k naravi

Če se želite utrujeni od zanimivosti sprostiti v naravi, vam ni treba na drage izlete na deželo. Dovolj je samo 30-40 minut vožnje iz centra in že se znajdete v Sárki - lepa pokrajina z ozkimi dolinami je zelo priljubljena med prebivalci Prage. Drug čudovit kraj je dolina Prokop (Prokopské údolí) s starimi zaprtimi rudniki, majhnimi potoki in vrbami.

Kultura in jazz

Čeprav večino od vas verjetno ob besedi galerija prešine odpor, ki v glavnem izvira iz prepričanja, da so galerije mračni hodniki polni prašnih in dolgočasnih slik, vam priporočam, da si ogledate Mestno galerijo v Pragi, ki je v nasprotju z zgoraj opisanimi lastnostmi zelo sodobna in navdihujoča. Vstopnina za imetnike EURO<26 je borih 5 čeških kron (0,15 EUR). Naj omenim še Narodno galerijo in njeno zbirko sodobne umetnosti, ki je res zanimiva. Ljubitelji jazz-a naj poiščejo znameniti klub Reduta, ki ima svoje korenine v 60. letih. Tisti s posluhom za bolj moderno glasbo pa lahko obišejo klube kot so Mecca, Radost FX or Lucerna Music Bar.

Pražani imajo radi svoje mesto, vendar pa zelo radi kritizirajo. Nasploh velja prepričanje, da sta samo dva češka proizvoda vredna hvale: pivo in nacionalna hokejska ekipa ... Vam pa ostane, da se sami prepričate, da je takih stvari še veliko, veliko več.

www.euro26.cz
www.pis.cz/a
www.praha.cz
www.citygalleryprague.cz
www.ngprague.cz
www.zizkov.cz

nevedni ali nezainteresirani ?

Ker sem živel v tujini, vem, da stereotip, ki so ga ljudje s takim navdušenjem ponavljali, namreč, kako bomo v Evropi imeli več možnosti, tako za zaposlitev kot za študij, ne drži. Več možnosti bo imela le peščica najbolj izobraženih, najbolj ustvarjalnih, najbolj pogumnih in najbolj predrznih. (Manca Košir, Emzin, junij 2004)

Ste vedeli, da več kot 62 % Evropejcev ni zainteresiranih za sodelovanje pri kakršnemkoli pogovoru na temo Evropske unije? Verjetno je tudi marsikdo med nami pripomogel k taki statistiki. Eden glavnih razlogov za obstoječe stanje je prav gotovo občutek oddaljenosti EU od vsakodnevnega življenja in občutek nemoči pri vplivanju na odločitve Bruslja.

Ker je pomembno poiskati primeren pristop k tej problematiki, je to poletje na Danskem že osmič zapovrstjo potekala poletna šola **EAST-WEST DIALOG**. Gostujoča šola Hojskolen Ostersoen je povabila mlade Evropejce, aktivne v nevladnih organizacijah, da bi skupaj definirali problem aktivnega državljanstva in kreirali konkretne rešitve, kako pri mladih vzbuditi občutek za pripadnost Evropski uniji. Delo je potekalo v skupinah, ena med njimi je imela nalogo izdelati spletno stran z namenom komunikacije mladi mladim – YOUTH2YOUTH in na tak način predstaviti abstraktne ideje s konkretnimi primeri. Več o EWD lahko preberete na spletni strani: www.people.hojoster.dk/SEEEMS/1586.asp.

TARCA – MLADI

Ciljna skupina so bili letos mladi, lokalne organizacije in ljudje, ki imajo moč odločanja na nivoju lokalnih skupnosti, saj so izkušnje iz preteklih let pokazale, da poizkus vplivanja na uveljavljene politične elite ne obrodi zelenih sadov. **Vse to kaže, da želja nadeti Evropi obraz, zahteva izvajanje aktivnosti na samem začetku, na lokalnem nivoju z maksimalno vključitvijo mladih.**

STARSI – INFORMATORJI?

Izkazalo se je, da je informiranje mladih dokaj zahtevno področje, saj je ciljna publika neenotna, tako z vidika interesov kot z vidika načina pristopanja. Presenečeni smo bili, ko smo odkrili, kako pomembno vlogo pri informiranju imajo starši: **mnogokrat so starši tisti, ki izbrskajo informacije in jih posredujejo svojim otrokom ter jih vzpodbujajo k aktivnemu preživljanju prostega časa!**

POPLAVA IN RAZPRŠENOST INFORMACIJ

Izkušnje udeležencev EWD so pokazale, da **Evropska unija sicer nudi ogromno možnosti in sredstev za mlade, mnoge od njih pa žal ostajajo neizkoriščene**. Vedno bolj postaja dejstvo, da so informacije pomemben dejavnik v življenju posameznika, vendar mnogokrat le stežka pridemo do pravočasnih in ustreznih informacij, zato področje informiranja tudi v Sloveniji v zadnjih letih doživlja velike spremembe. Predvsem je potrebno zgraditi močno informacijsko mrežo, ki bo ponujala selektivne in zanesljive informacije na določeno temo, saj je to predpogoj za uspešno delo.

S širitvijo Unije postaja konkurenca med mladimi toliko večja in neizpodbitno dejstvo je, da tisti brez interesa za mednarodne povezave in tisti z manj izkušnjami izgubljajo tla pod nogami v primerjavi s tistimi, ki lahko razmišljajo in delujejo na evropski ravni. **Vlak EU se premika dalje in mladina igra čedalje pomembnejšo vlogo pri razvijanju medkulturnega razumevanja. Na nas je, da zgradimo Evropo takšno, kakršno si sami želimo in v kakršni bo prijetno živeti.**

planet nam

PT Peter Eržen

Na skrajnem jugozahodu črne celine leži ob mrzli atlantski obali Namibija, eden najlepših afriških biserov. Ujeta med Angolo, Botswano in Južnoafriško republiko je nedvomno ena najbolj eksotičnih dežel našega planeta. Kot balzam za še tako od vsega lepega razvajeno popotniško dušo ponuja široko paleto lepot in čudes. Od skrivnostne in neprijazne obale okostnjakov, ki je svoje ime dobila po številnih v megli nasledih ladjah in mornarjev, ki so pomrli pod žgočim soncem puščave, do ognjeno rdečih peščenih sipin puščave Namib in do prostranega Kalaharija in plemenskimi področji, kjer so prizori iz filma Bogovi so padli na glavo še vedno le vsakdan in ne holivudski izdelek.

Velika za štirideset Slovenij premore le slaba dva milijona prebivalcev. Torej nobene gneče, samo brezmejna pustinja in neskončni kilometri popolnoma ravnih makadamskih cest. Dinamična puščavska pokrajina je čarobna, ko redke suhe trave kot srebrn puh prekrivajo obzorje.

KAMPIRANJE SREDI NIČESAR

Javnih prevozov skorajda ni, tako da je za odkrivanje dežele najbolje v glavnem mestu najeti trpežnega japonskega terenca. Rezervne dele za Toyotine džipe najdeš povsod, pa še zelo vzdržljivi so. Priporočljivo je potovanje z vsaj dvema avtomobiloma, saj včasih tudi po nekaj dni ne srečaš žive duše, razdalje pa so ogromne. V primeru nezgode je to edina povezava z zunanjim svetom, telefonski signal pa je tu še vedno le pobožna želja. Izredno redka mesta so dobro založena z gorivom in živili ter odličnim

južnoafriškim vinom, ki tako lepo popestri večerje ob ognju neke za ceto sredi ničesar. Prostora za kampiranje je povsod dovolj, paziti je potrebno le na mesnate ostanke večerij, ki tako lepo dišijo hijenam in šakalom, ki ponoči radi malo pospravijo po naših piskrih.

DIAMANTI IN BORDANJE

V afriškem merilu Namibija nikakor ne spada med revne države, saj so v nekdanji nemški koloniji najbogatejša najdišča diamantov in urana. Posebej zanimivi so bili začetki diamantne mrzlice leta 1908, ko so dragocene bleščeče kamenčke nabirali kar ponoči ob polni luni, ko so se le ti lepo svetlikali pod južnim nebom. Na bogatem območju je kmalu nastal Sperrgebiet ali zaščiteno območje, kjer še danes kopljejo diamante pod okriljem južnoafriške družbe De Beers.

Nemci so v kratkem času svoje vladavine v tem koncu sveta pustili deželi globok pečat. Tako ima na primer mestece Schwakopmund, ki leži med mrzlim Atlantikom in peščenimi sipinami Namiba, izgled malega bavarskega mesteca, zgubljenega neke v času in prostoru. Z lesenimi tramovi, napisi v gotiki ter vonju po kislem zelju in obveznem oktoberfestu je bolj podoben filmski kulisi neke sredi puščave, ki se razprostira na vse strani.

Zabava v mestu je prirejena puščavski okolici. Bordanje ali divja vožnja z motornimi štirikolesniki (quad bike) po tristometrskih sipinah zna prav lepo popestriti popoldne. Nič manj adrenalinski pa ni spust po sipini z glavo navzdol z navadno ploščo iverke pod seboj. Pri 80 kilometrih na uro imaš pesek kmalu vsepovsod.

ibija

Sto kilometrov severneje pa leži največja kolonija uhljatih tjulnov na Atlantski obali. V celem letu tu prebiva od 30.000 do 200.000 tjulnov. Gmote črnih kožuhov počivajo in se nastavljajo toplim sončnim žarkom kilometre daleč. Matere prepoznajo svoje mladičke po vonju in oglašanju, tako da naša čutila živahno kolonijo zaznajo že precej pred prihodom. Samičke tehtajo okrog 60 kilogramov. Samci pa se pred sezono parjenja najedo rib na zalogo in si naberejo tudi po 300 kilogramov. Tako s svojo mogočnostjo in bojevitostjo očarajo čimveč samičk in odganjajo ostale samce. Simpatične živali pa niso ravno v najboljših odnosih z ribiči, saj jim pojedo letno 200.000 ton rib več, kot jih ulovita namibijska in južnoafriška ribiška industrija skupaj.

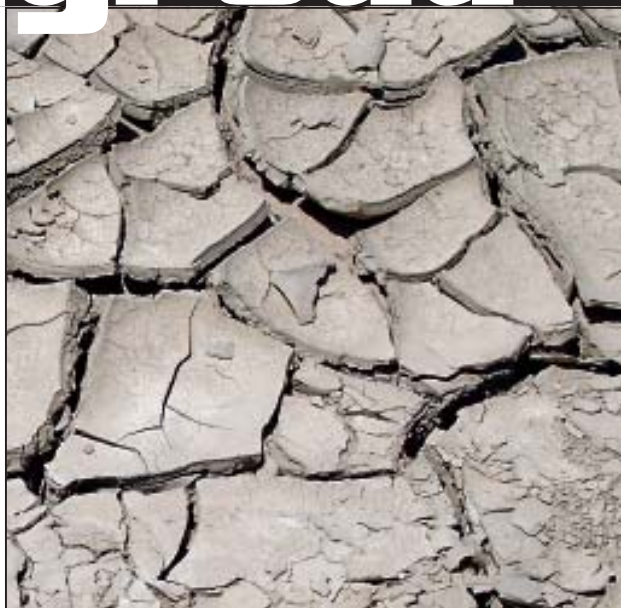
HIMBE - plemo bakreno-rdečih lepotic

Kljub izjemni lepoti puščavske pokrajine, ki se vseskozi dramatično spreminja tako po obliki kot po nežnih pastelnih barvnih odtenkih, so vseeno prav ljudje tisti, zaradi katerih vedno znova s takim veseljem zahajam v te odročne dele sveta. Na skrajnem severozahodu v pokrajini Kaokoland živi polnomadsko plemo Himb. V svoji drugačnosti, lepoti in tradicionalnem načinu življenja so nesporno eno najprivlačnejših plemen v Afriki. Njihovo glavno bogastvo so črede krav, ki jim posvečajo celo svoje življenje. Kljub visoki ceni, ki jo dosegajo krave, jih ne prodajajo, še manj jedo. Krave so statusni simbol in plačilno sredstvo. Tako si lahko za lepo rejeno kravo kupiš ženo. Moški celo življenje skrbijo za svoje črede in prehodijo z njimi velike

razdalje v iskanju najboljših paš. Ženske pa so tu prave lepotic in marsikatera se svojih čarov še kako zaveda. Visoke, postavne in oblečene le v kratka krilca iz kozje kože ponosno kažejo svoja bogata nikoli pokrita oprsja. Tu jim ljudje pravijo tudi Odra People. Saj se nikoli v življenju ne umivajo. Edina kozmetika, ki jo uporabljajo, je mešanica kravje masti in zdrobljene rdeče skale, s katero se vsako jutro namažejo. Ta dišeča krema jih ščiti in jim daje sijočo bakreno barvo. Že nekaj let zahajam k njim, vedno v isto vas, kjer sem dobil tudi svoje plemensko ime Kazundu Mouviringo ali »Mož, ki se vrača in so ga veseli«. S sabo pripeljem manjšo skupino popotnikov in na robu njihove vasi, ki so le gruča z blata ometanih kolib, kmalu zrasede še naša vas prašnih šotorov. In vedno znova so nas veseli. Navsezadnje živimo svetove narazen, a smo si vseeno tako blizu. To se še najbolje začuti ob večerih, ko se okrog našega ognja razvije divja veselica. Prepleteni v živ obroč cepetamo in vriskamo v nekakšno mešanico slovenske polke in plemenskih plesov, ki v večini predstavljajo divje živali in kravje črede. Vedno znova se težko poslovim od svojih plemenskih prijateljev. Dolgo objemanje in voščila za srečno pot vsak v svojem jeziku ter nagi bosonogi otroci, ki še dolgo zatem tečejo za nami v prašnem oblaku, ki se dviga za avtomobili.

Namibija je divja in prvinska, lepa in drugačna. Živimo v obdobju, ko odkrivamo oddaljene konce našega vesolja in dokler si še ne moremo privoščiti počitnic na Marsu, je dobro vedeti, da tudi na zemlji obstajajo kraji, ki nam omogočajo občutke odkrivanja vesolja. Podajte se v neznano – obiščite planet Namibija!

topla greda

Slovenija, leto 2054: zvišanje temperature od 1,5 do 3,5 stopinj Celzija, prerazporeditev padavin, slab pridelek, poplave v solinah, ujme v Luki Koper, tudi višje ležeča smučišča brez snega, ravnice in grički osrednje in JV Slovenije spominjajo na Dalmacijo, v Alpah je izginilo gorsko cvetje, smrekovi in jelkini gozdovi propadajo ..., vse več ljudi je obolelih za kožnim rakom, astmatiki težje dihaajo ... Se temu res ni mogoče izogniti?

Živimo v času svetovne ekološke krize in končno se začnemo zavedati, da si ekologija ne prizadeva za ustavljanje razvoja, pač pa za iskanje ravnovesja med neustavljivo željo človeštva po napredku in odgovornostjo, ki jo imamo do narave. Prav je, da se tudi mladi naučimo živeti skladno s temi spoznanji.

KAJ JE TOPLA GREDA

Učinek tople grede je naraven pojav, ki omogoča življenje na Zemlji. Zemlja se zaradi sonca, ki seva UV in IR energijo, segreva. Plini v atmosferi absorbirajo IR svetlobo, ki bi se sicer odbila v vesolje. Do tukaj vse lepo in prav. Človek pa je s svojo dejavnostjo (predvsem z uporabo fosilnih goriv) povečal količino teh naravnih plinov (CO₂, NO₂, CH₄) in sprostil v ozračje nove pline (CFC-freoni), ki vsi skupaj zapirajo pot toploti, ki jo oddaja segreta zemlja, podobno kot steklo na topli gredi zadržuje toploto v notranjosti. Oddana toplota se namreč delno vrača na zemeljsko površje, s tem pa ga dodatno segreva, kar povzroča velike klimatske spremembe.

POSLEDICE

- :: Trenutno je koncentracija CO₂ v ozračju že za četrtno večja od naravne, ocenjujejo pa, da se bo v naslednjih petdesetih letih človekov prispevek podvojil.
- :: Povprečna temperatura na Zemlji se je v zadnjih 100 letih dvignila za dobre 0,5 °C.
- :: Zaradi vse močnejšega učinka tople grede so postale pogostejše vremenske ujme s katastrofalnimi posledicami.
- :: Ozonska luknja se v stratosferi še vedno širi.
- :: V 100 letih se je gladina morja dvignila za 25 cm.
- :: Arktičnega ledu je manj za eno desetino.
- :: Zaradi taljenja ledu se v Alpah zeleni pas pomika navzgor.

IN V SLOVENIJI?

Temperatura je v Sloveniji v zadnjih 50 letih narasla za 0,8 °C. Geografska lega nas sicer varuje pred uvrstitvijo med države, ki jih bodo spremembe podnebja najhujše prizadele. Čeprav so napovedi globalnih učinkov relativno zanesljive, je težko napovedati, kako se bodo pokazale lokalno. Za Slovenijo je še posebno težko napovedovati, saj se tu mešajo vplivi atlantskega in celinskega podnebja. Globalne napovedi za ta del Evrope predvidevajo otoplitev. Količina padavin se ne bo bistveno spremenila. Pričakujejo pa spremembe v razporeditvi in intenzivnosti. Povečalo se bo število vremenskih pojavov, značilnih za spremenljivo podnebje (toča, žled, viharji). Če bodo klimatske spremembe povzročile tudi motnje v cirkulaciji zalivskega toka, na kar kažejo najnovejše računalniške simulacije in že tudi prve meritve, bodo posledice še bolj nepredvidljive. Namesto da bi se segrelo, bi se podnebje pri nas lahko celo ohladilo.

KAKO LAHKO PREPREČIMO SPREMEMBE PODNEBJA IN NJIHOVE POSLEDICE?

Analize kažejo, da nekaterih globalnih sprememb, kot so naraščanje morske gladine in propadanje tropskih gozdov, ne moremo več preprečiti, čeprav bi močno zmanjšali izpust ogljikovega dioksida. Vsekakor pa lahko vsak posameznik z osebnim ekološkim ozaveščanjem in prizadevanjem pripomore, da postopno pride do odločilnih sprememb za boljše okolje.

- :: www.ace.mmu.ac.uk/eae/english.html
- :: www.memory.si/pum/dejavnosti1.htm
- :: www.rec-lj.si/publikacije/bilten/dec99/clanek02.html
- :: www.fkkt.org/aktualno/atmosfera_03.asp

laboratorij samopostrežnih poskusov

T Janez Plevnik
B Bojan Stepančič

»Ne sprašuj, kaj lahko drugi naredijo zate, naredi kaj sam zase!!«

V prejšnji številki revije smo pričeli z rubriko, namenjeno tistim, ki so dovolj pogumni, da se kdaj pa kdaj ozrejo vase in so pripravljeni poskusiti, izboljšati, spremeniti ... sebe, ne stvari ali drugih ljudi! Tu boste našli predloge za majhne poskuse. Poskuse, ki imajo praviloma pozitivne glavne in stranske učinke

VZTRAJNOST

Vztrajnost v današnjih časih v naših krajih ni preveč popularna človeška lastnost. Danes se nestrpno zahtevajo takojšnji rezultati. Celo starši in šola marsikdaj nestrpno pričakujejo, da bomo znanje in navade usvojili takoj, naenkrat, češ: »Kolikokrat ti je pa treba to povedati?«. Popularne so 'instant' rešitve, pilule s takojšnjimi učinki, glasbene zvezde narejene v dveh mesecih. Vendar je jasno, da so za vse, kar je kaj vredno, potrebni čas, delo, prizadevanje. Kaj se, poleg nadarjenosti in pameti, skriva za uspehom resničnih zvezd, športnikov, znanstvenikov, podjetnikov? Kako ljudje shodimo, kako se naučimo vožnje s kolesom, kako se sploh česar koli naučimo? Pregovor: »Vaja dela mojstra!« ni brezveze. Tudi rek: »Uspelo mu je čez noč – po desetih letih dela« jasno pove, kako je s to rečjo. Vztrajnost je pot do uspeha in priznanja! Pa da ne bo nejasnosti: sestavni del te poti so tudi napačne odločitve in porazi.

Kako se lotimo poskusa

Treba je povedati, da začeti ni lahko. Najprej si morate želeli nekaj spremeniti, doseči, dobiti, naučiti. Tako močno želeli, da ste pripravljeni vložiti kaj več kot le pet minut časa. Začnite z majhnimi željami, cilji, koraki. Potem naredite uresničljiv načrt doseganja cilja. Ta naj poleg orodja, pripomočkov, prostora, obvezno upošteva stalno in redno delo v enakih časovnih zaporedjih (n.pr. vsak dan od 18:00 do 18:30). Na začetku potrebujete le še malo samodiscipline, kajti drugi ljudje, šibka volja in lenoba vas bodo odvrčali od zastavljenega načrta. Kasneje s tem ni težav.

Primeri:

- :: žongliranje z žogicami
- :: pisanje osebnega dnevnika
- :: zaigrati eno skladbo na glasbeni instrument, na katerega še nikoli niste igrali
- :: pomoč sošolcu ali ostareli sosed
- :: avtogeni trening
- :: izboljšati oceno pri šolskem predmetu, ki ti »ne diši«

Trajanje poskusa : najmanj 30 dni ali vsaj toliko časa, da dosežemo zastavljen cilj.

Možni učinki poskusa:

:: pozitivni:

- :: spoznanje, da smo sposobni načrtovati in doseči cilj, nam močno okrepi samozavest in samospoštovanje;
- :: pridobili smo novo znanje, spretnost ali sposobnost;
- :: naš ugled pri drugih ljudeh se poveča;
- :: pozitivno je tudi spoznanje, da smo premalo vztrajni, če predčasno prekinemo poskus.

:: negativni:

možna je kakšna poškodba pri vajah, ki zahtevajo telesno spretnost ali moč (»življenje je nevarno samo po sebi«); drugih negativnih učinkov ni!

Opomba: odgovornost za rezultate in kakršnekoli posledice izvajanja poskusa prevzimate sami, ker ste se vi tako odločili.

intervju: mag. Sanja Vraber, nova direktorica Urada RS za mladino

mladi imajo ideje in energijo,

B Bojan Stepančič

... in za to, da ideje ne bi ostajale samo v glavah ali na papirju, skrbi Urad RS za mladino v okviru Ministrstva RS za šolstvo, znanost in šport. S finančno podporo, svetovanjem in pomočjo pri izvedbi projektov je Urad pomagal zaživeti že marsikateri ideji na področju spodbujanja aktivnosti in mobilnosti mladih, med drugim tudi programu mladinskih kartic EURO<26.

O poslanstvu Urada za mladino nam bo več povedala mag. Sanja Vraber, ki je junija letos prevzela nalogo direktorice Urada za mladino.

Vaša poklicna pot temelji na izkušnjah in znanju na področju mladinske politike. Kako ste se spoznali z mladinskim delom?

V času srednje šole sem bila aktivna kot predsednica mladih v svoji krajevni skupnosti in kot članica v občinski OZN. V mladinskem klubu Ptuj sem delovala pri vseh dejavnosti, kjer je bilo potrebno in pa v klubske gledališke skupini. Na fakulteti sem bila v eksperimentalnem projektu Ministrstva za pravosodje, prostovoljka – svetovalka obsojencu v KPD Dob. To je bila izjemna izkušnja, obdobje, v katerem so se mi zastavljala vprašanja, na katera sem skušala kasneje odgovoriti skozi projekt „Zapor – zrcalo družbe“, ki sem ga izvajala s študenti socialne pedagogike v zaporu na Dobu. Za sofinanciranje projekta smo zaprosili Urad RS za mladino in kmalu zatem sem se znašla v službi na Uradu ...

Urad financira predvsem mladinske projekte nevladnih organizacij, mladinskih centrov in mladinskih svetov. Kaj pa recimo skupina mladih ali posameznik, ki ima v mislih zanimivo idejo za mladinski projekt. Kako lahko pride do potrebnih sredstev za uresničitev ideje?

Na Uradu smo ugotovili, da imajo mladi dobre ideje, nimajo pa znanja, izkušenj ali pa podpore v okolju za njihovo realizacijo. Zato je pred petimi leti nastal projekt Ti povej, ki mladim nudi spodbudo, izobraževanje, začetno finančno pomoč, svetovanje in promocijo njihovih idej. V juliju smo odprli gnezdo "Ti povej" na Slovenski 1 v Ljubljani, tako da lahko mladi preskočijo "uradniške" ovire in izpeljejo zamišljeno idejo.

da spreminjajo svet ...

Kakšen je predviden "budžet" za razpisane programe in projekte v letu 2005 in kako kaže v prihodnje?

Pred dvema letoma smo razpis „prenovili“, kar pomeni, da sofinanciramo letne programe ali pa posamezne projekte mladinskih organizacij poleg že ustaljenih razpisov za mladinske centre, info centre, lokalne mladinske svete in koordinatorje projektov za otroke. Ravnati moramo v skladu z zakoni in pravilniki, hkrati pa upoštevati potrebe mladinske prakse. Višina sredstev, ki jih namenjamo preko razpisov, je vsako leto višja in tako bo tudi za leto 2005. Res pa bomo na podlagi zaključkov posveta Urada RS za mladino, ki ga bomo imeli z mladinskimi organizacijami v novembru letos, opredelili prednostna področja razpisov. Po posvetu bomo izdelali dokument oz. Strategijo mladinske politike za naslednjih pet let, razpisi pa bodo mehanizem, s katerim bomo skušali doseči zapisane cilje.

Z vstopom v EU naj bi se priložnosti za mlade še razširile. Kljub temu pa je velika večina mladih neaktivna in neangažirana. Kakšni so po vašem mnenju razlogi? Gre za strah pred "birokracijo" ob prijavi na razpis, za nezainteresiranost mladih in nesposobnost samostojne iniciative ali kaj tretjega?

Trditve, da so mladi neaktivni in neangažirani, se izrekaajo preveč lahko. Razlog za to je pomanjkanje konkretnih podatkov. Res je, da raziskovalci mladine ugotavljajo umik mladih v zasebnost, vendar pa nimamo podatkov o tem, koliko je mladih prostovoljcev, koliko so mladi vključeni v različne organizacije, koliko jih aktivno sodeluje, kje, zakaj ... Dejstvo je, da so mladim danes odprte možnosti za različne oblike neformalnega izobraževanja in mnogi investirajo svojo energijo in čas vanje, ker menijo, da bodo s tem uspešnejši.

Dr. Slavko Gaber, minister za šolstvo in šport, nam je v intervjuju povedal, da je od mladih potrebno dosti zahtevati, hkrati pa jim veliko tudi omogočiti oz. dati priložnost, da pridobijo znanje. Kaj pa je po vašem potrebno zagotoviti, da bi mlade bolje pripravili na spoprijem z izzivi vsakdanjosti?

Od mladih je mogoče dosti zahtevati, če se jim da možnost, da se dokažejo. So pa tudi mladi, ki zaradi različnih razlogov nimajo možnosti za delovanje, izobraževanje, zaposlitev in za te smo si izmislili izraz mladi z manj priložnostmi. Mi sicer v razpisih in skozi akcijo Vsi drugačni – vsi enakopravni sofinanciramo projekte, ki so tej populaciji mladih namenjeni, je pa to premalo. Kljub temu da obstajajo številni programi, službe in strategije, je preprečevanje družbene izključenosti mladih nikoli dokončano delo.

Urad za mladino med ostalimi mladinskimi programi podpira tudi program EURO<26, ki je usmerjen v informiranje ter spodbujanje aktivnosti in mobilnosti mladih. Kako se program mladinskih kartic vključuje v poslanstvo Urada?

Program EURO<26 spodbuja mlade, da potujejo, spoznavajo druge kulture, da so aktivni v mednarodnih projektih. To je njihov socialni kapital, ki jim pomaga pri samostojnem vključevanju v družbo. Spodbujane mobilnosti mladih je eno od temeljnih področij, ki jih sofinancira Urad skozi razpise. Zavod MOVIT je program obogatil z dodatnimi dejavnostmi: informiranjem, projektnim delom, revijo ... in s tem dosegel, da je EURO<26 več kot le ena izmed „popustniških“ mladinskih kartic.

In še za konec: imate kakšno sporočilo za mlade? Ne stokaj nad tem, kaj vse se ne da, izkoristi, kar se da!

Kako glasna je ideja? TiPovej!

Prišel si do ideje. Najtežji del je torej že za tabo. Vendar te obenem mučijo različna vprašanja. Je ideja sploh izvedljiva? Koga in kaj potrebuješ, da bi idejo oživel? Kakšne pasti te čakajo na poti? Mar tam zunaj obstaja še kdo, ki ga obhajajo podobni dvomi? Če si starejši od 15 in mlajši od 30 let in si se prepoznal v kakšnem izmed vprašanj, potem si ravnokar že precej bližje uresničitve svoje ideje. **Akcija TiPovej! je namenjena prav tebi.** Skupina strokovnjakov bo skupaj s tabo bedela nad tvojimi sanjami, vse dokler ne bodo ugledale luči sveta. Poleg tega boš lahko navezal stike z drugimi radoživimi in kreativnimi posamezniki ter izmenjal dosedanje izkušnje. Prišel si do ideje. Pridi še do nas. Ti Povej! Tvoja idejalna priložnost. **www.tipovej.org/2004**

domači

EX PONTO

:: Ljubljana

:: 15.-27. september 2004

Festival že enajsto leto organizira Kulturno društvo B51 na različnih prizoriščih. Letos bodo na ogled: dve ukrajinski predstavi (En dan v življenju Ivana Denisoviča in Hamlet. Sanje), poljska predstava (Kronike – žalostinka), predstava Jožefa Nadja (Raj), predstava, ki je nastala v hrvaško-nemški koprodukciji (Peti evangelij), Soba vizij, ki je nastala v bosansko-francoski koprodukciji, predstava Jazz hrvaškega režiserja Ivice Buljana, madžarska predstava Kmečka opera, premiera predstave Hodnik, ki jo je režiral Matjaž Zupančič ter Mali princ v režiji Diega de Brea.

:: www.ljudmila.org/exponto

MESTO ŽENSK

:: razna prizorišča, Ljubljana

:: 1.-7. oktober 2004

Ob deseti obletnici mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk in pridružitvi Slovenije Evropski uniji bo letošnja naslovna tema Tranzicija za nami – dobrodošli v prihodnost? Festival se loteva teme iz dveh različnih pristopov, najprej se bo osredotočil na scenarije, vizije in sanje o prihodnosti, kot se kažejo v različnih umetniških žanrih, na primer v znanstvenofantastičnih filmih, internetni umetnosti, umetnosti performansa in video umetnosti. Obenem pa bo ob 10. obletnici tudi kritično pretresel dosedanje dosežke in pretehtal, katere so najustreznejše strategije, ki bodo v prihodnosti pomagale promovirati ženske, ki ustvarjajo na področjih kulture in umetnosti.

:: www.cityofwomen-a.si

FESTIVAL CMAKAJNE 04 - BREZDOMCI

:: Cerkno

:: 18.-25. september 2004

Šesti festival mlade ustvarjalnosti Cmakanje bo skozi glasbo, gledališče, delavnice in vizualno umetnost predstavila koncept brezdomstva. Razni domači vizualni umetniki se bodo predstavili z novimi ali pa že z izdelanimi projekti v galeriji ali v javnem prostoru. Tako bodo oživelili tudi cerkljanski parki, zidovi in ulice.

:: www.rutka.net/~plaha/cmak/index.html

RETRO 7, TREND 7

:: Cankarjev dom, Ljubljana

:: oktober 2004 – april 2005

V sklopu programa bo letošnja filmska vzgoja – abonma za študente in dijake, obsegala naslednje projekcije filmov: Bolje kot orgazem, Rdeči boogie ali kaj ti je deklica?, Podzemlje, Vse o moji materi, Lom valov, Modra soba, Kolja, Elektro Orson, Razpoložena za ljubezen, Črvi, Hitra hrana, hitre ženske, Ukradeni otroci, Predmestje, Dan v mestu, Japonska zgodba, Ko bom jaz umrl, bo en majhen pogreb, Vdor barbarov, 11. september, Pollock, Vlažnost 81 %, Sin, Schultze dela blues, Delitve, Moja meja. Domače in tuje projekcije bodo spremljala predavanja filmskih delavcev.

:: www.cd-cc.si (film)

DOMAČI KONCERTI

- :: YEAR OF REFLECTION – 18.9.2004, Columbus, Idrija
- :: BLOODLINE – 19.9.2004, Gromka, Metelkova, Ljubljana
- :: DAT POLITICS – 29.9.2004, Channel Zero, Metelkova, Ljubljana
- :: MORTAL KOMBAT – 1.10.2004, Impulz, Maribor
- :: THE PROFITS – 10.10.2004, Gromka, Metelkova, Ljubljana
- :: ŠUKAR – 18.10.2004, Cankarjev dom, Ljubljana
- :: SEX MOB – 22.10.2004, Cankarjev dom, Ljubljana
- :: KATALENA – 23.10.2004, Cankarjev dom, Ljubljana
- :: THE TOASTERS – 1.12.2004, Gromka, Metelkova, Ljubljana
- :: SUSIE IBARA TRIO – 8.11.2004, Cankarjev dom, Ljubljana
- :: BRIZANI PROJECT – 11.12. 2004, Cankarjev dom, Ljubljana

VEČ DOGODKOV: www.euro26.si/kultdogodki.htm

PIXXELPOINT

:: Nova Gorica

:: 3.-12. december 2004

Festival kreativnih skupnosti poteka petič in je letos zastavljen tematsko: Location 0 = neskončno. Letos se bo festival prvič odvijal tudi na italijanski strani, saj želi poudariti čezmejno sodelovanje, tako da bo dogajanje potekalo na obeh straneh mesta. Galerijski prostor je postal pretesen, zato se bo veliko stvari dogajalo tudi zunaj. Teme bodo digitalna animacija, interaktivna umetnost, računalniška grafika in računalniško producirana glasba, odvijali pa se bodo tudi simpozij na glavno temo, delavnice in glasbeni spremljevalni program.

:: www.pixxelpoint.org

ZLATI DNEVI V KOPENHAGNU

:: Copenhagen, Danska
 :: 3.-24. september 2004

Šesti zlati dnevi bodo potekali v znamenju trendov in gibanj, ki so bila v modi v visoki danski družbi 19. stoletja. Na ogled bo mnogo kulturnih dogodkov, povezanih s to temo, kot npr. branje literature, razstave in koncerti.

:: www.guldalder.dk

HALLAMASCH FESTIVAL

:: Dunaj, Avstrija
 :: 18.-21. september 2004

Festival je relativno nov, predstavlja pa veliko dogodkov s področij ulične umetnosti, plesa, glasbe in filma. Letošnja sedma edicija bo predstavila elektronske izvajalce, ki kombinirajo tradicionalno in sodobno glasbo, vrhunec festivala pa je poulična parada sambe v samem centru mesta, kjer približno 100 bobnarjev ustvari precej brazilsko vzdušje. Na področju plesa se bodo predstavile indonezijske, kubanske in bolivijske skupine, filmski del pa bo letos posvečen kolumbijskemu pisatelju Gabrielu Garcii Marquezu.

:: www.whatsonwhen.com/pages/vienna.jml

foto: Bettina Frenzel

ICELAND AIRWAVES

:: Reykjavik, Islandija
 :: 20.-24. oktober 2004

Gre za najbolj severni evropski festival, ki je v svoji ponudbi tudi paket, ki vključuje spanje in prevoz do prizorišča. Baje se bolj kot po svoji glasbeni izbiri odlikuje po eksotičnem islandskem ambientu. Letos bodo tam nastopile alternativne tuje zvezde in domače skupine, med njimi Kid Koala, Singapore Sling, Four Tet, Jaguar, Minus, To Rocco Rot ...

:: www.icelandairwaves.com

TAMPERE JAZZ FESTIVAL

:: Tampere, Finska
 :: 5.-7. november 2004

Finsko mesto Tampere gosti enega izmed zelo čislanih evropskih jazz festivalov modernega jazz, saj obstaja že več kot dvajset let. Koncerti se dogajajo v dvorinah, klubih in restavracijah. Do sedaj so tam igrali Carla Bley, David Murray, Steve Lacy, Abdullah Ibrahim, Elliot Sharp, Anthony Braxton, Rabih Abou-Khalil, Oregon, Eugene Chadbourne, Naked city, Jack DeJohnette, Marc Ribot in drugi.

:: www.tampere.fi/festival/music

FESTA DE LA MERCE

:: Barcelona, Španija
 :: 24. september 2004

Največji barcelonski festival je bil prvotno religiozen festival (v čast sveti Mercedes, zavetnici Barcelone). Dogaja se v središču Barcelone in predstavlja skupek katalonskih tradicionalnih pustolovščin – ogromne lutke, človeški gradovi, procesije zmajev, hudičev in orlov, cirkuške predstave, ognjemeti, poulično gledališče in tradicionalna glasba in ples so del največjega dogodka v mestu. Festival je bil v času diktature v Španiji prepovedan zaradi katalonskih korenin.

:: www.bcninternet.com

(What's On Barcelona? – Festivals)

MIKLAVŽEV SEJEM V YORKU

:: York, Velika Britanija
 :: 25.-28. november 2004

Sejem je paša za oči in popotovanje v preteklost, saj na stojnicah prikladno oblečeni prodajalci prodajajo srednjeveške, antične in sodobne produkte, lahko pa si ogledate zabavne in glasbene spremljevalne dogodke. Štiridnevni sejem je tudi dober uvod za festival angelov, ki se dogaja dva tedna kasneje in predstavlja razne snežne skulpture.

:: www.yuletideyork.com

TOLLWOOD FESTIVAL

:: Muenchen, Nemčija
 :: 25. november-31. december 2004

Festival je lansko leto obiskalo milijon ljudi, gre pa za pestro kulturno ponudbo, ki obsega performanse s področja kabareja, cirkusa, pouličnega in klasičnega gledališča in glasbe, ki se dogaja v zadnjih mesecih leta. Na voljo so tudi umetniška dela in gastronomske poslastice na številnih stojnicah.

:: www.tollwood.de

TUJI KONCERTI

:: **RUSH** - 22.9.04, Olympiahalle, München, Nemčija (21 000 sit)
 :: **AVRIL LAVIGNE** - 26.9.04, München, Nemčija (20 000 sit)
 :: **SLIPKNOT, SLAYER** - 27.9.04, München, Nemčija (20 000 sit)
 :: **MAGNUS NOCTUM, IMPURITY ...** - 15.10.04, Graz, Avstrija
 :: **PACO DE LUCIA** - 18.10.04, München, Nemčija
 :: **THE HIVES** - 22.10.04, Milano, Italija
 :: **MIRIAM MAKEBA** - 23.10.04, München, Nemčija
 :: **DAVE BRUBECK QUARTET** - 25.10.04, München, Nemčija
 :: **NIGHTWISH** - 25.10.04, Dunaj, Avstrija (18 000 sit)
 :: **THE CORRS** - 28.10.04, München, Nemčija
 :: **NO MEANS NO** - 28.10.04, München, Nemčija
 :: **SKATALITES** - 4.11.04, Milano, Italija
 :: **FRANZ FERDINAND** - 21.11.04, München, Nemčija
 :: **DIE FANTASTISCHEN VIER** - 24.11.04, München, Nemčija
 :: **NICK CAVE** - 26.11.04, München, Nemčija
 :: **THE BEACH BOYS** - 28.11.04, München, Nemčija
 :: **PATRICIA KAAS** - 29.11.04, München, Nemčija
 :: **JOE COCKER** - 11.12.04, München, Nemčija (21 000 sit)

VEČ DOGODKOV: www.euro26.si/kultdogodki.htm

capoeira

Capoeira je oblika borilne veščine, ki so jo v Brazilijo prinesli afriški sužnji in se je v Braziliji pojavila okrog leta 1600, sto let po tem, ko so Portugalci odkrili Brazilijo ter jo kolonizirali. Za svoje delavce so izrabljali domače avtohtono prebivalstvo, a je bilo le-to zaradi neprimerne ravnanja, šibkega ustroja telesa, ki ni bilo vajeno trdega dela, ter zaradi novih bolezni, ki so jih uvozili Evropejci, kmalu zdesetkano. Zato so kolonizatorji pripeljali sužnje iz drugih portugalskih kolonij: iz Angole, Gvineje in Mozambika. Afričani svojega ujetništva niso sprejeli brezbrizno in capoeira je nastala kot posledica tega; pod pretvezo plesa in glasbe so se sužnji na posestvih urili v borilni veščini. Na voljo so imeli le svoje telo, ki je postalo njihovo edino orožje. Tako danes capoeira predstavlja kombinacijo različnih elementov, kot so ples, akrobacija in glasba.

V osnovi je bila capoeira neke vrste magično-religiozni obred, pri katerem so sužnji poskušali oponašati razne živali kot npr. kuščarja, jaguarja in kubro, ki se gibljejo zelo elegantno in so sposobne hitrih napadov ali umikov. Nekaj desetletij je bila v Braziliji tudi prepovedana, saj so se oblasti bale, da bi lahko prišlo do uporov. Okrog leta 1930 je tam prvo šolo capoeire odprl Manuel Dos Reis Machado, znan tudi pod vzdevkom Mestre Bimba, ki je prvi začel s stilom capoeire regional, ki je še dandanes izmed vseh stilov najbolj prakticiran na svetu ter se odlikuje predvsem po harmoniji gibanja, hitrosti, fleksibilnosti in igri, ki tvori pomemben del.

Pri izvajanju capoeire udeleženci sedijo v krogu, v središču kroga pa se izmenjujeta po dva igralca, ostali pa pojejo, ploskajo in igrajo na inštrumente, med drugim tudi na berimbau, ki je sestavljen iz votle bučke, žice in palice in ga lahko dostikrat vidimo na logotih društev capoeiristov. Ritem glasbe nakazuje tudi ritem igre osrednjih dveh capoeiristov in jima daje energijo. Telo, um in duša so v ravnovesju. Tako morajo udeleženci obvladati ne samo tehnike napada in umika, ampak tudi petje in igranje na inštrumente. Capoeiristi imajo tudi svoje besedišče. Vsak izmed udeležencev ima tudi svoj nadimek, ki mu ga podeli Mestre, učitelj, ki vodi trening in je tudi nekakšen duhovni vodja skupine. Prav tako kot pri nekaterih drugih borilnih veščinah so stopnje znanja posameznika nakazane z barvami pasov. Da postaneš učitelj, moraš ponavadi vaditi od petnajst do dvajset let.

Tudi v Sloveniji v zadnjem času capoeira postaja vedno bolj priljubljena. Jose Ubaldo dos Santos oziroma profesor Alegria je pred dvema letoma s skupino obiskal Slovenijo, kjer so na delavnicah in seminarjih predstavili capoeiro. Zaradi vedno večjega zanimanja je začel voditi treninge v okviru športno-kulturnega društva Nação Capoeira. Nastop udeležencev slovenskega kluba smo si med drugim lahko ogledali na otvoritvenem koncertu letošnje Druge godbe in Cankarjevem domu, velikokrat pa lahko na skupino akrobatskih človečkov v belih trenirkah naletimo tudi na ljubljanskih ulicah.

:: www.capoeuropa.com
 :: www.ncapoeira.8m.com
 :: www.capoeiracormons.com
 :: www.capoeirista.com

mladinski center podlaga

me podlaga

Leta 1993 se je prvič porodila ideja o mladinskem centru. V letu 2000 so se odvijale najbolj intenzivne priprave v notranjosti Mladinskega centra, programski del pa se je odvijal že pred uradno otvoritvijo. Mladinski center Podlaga s sedežem v Sežani deluje s ciljem motivirati mlade v občini Sežana ter v sosednjih občinah (Divača, Hrpelje-Kozina in Komen) in jim nuditi pogoje za ustvarjalno delo ter zagotoviti organizirano izvajanje dejavnosti kulturnega, izobraževalnega, informativnega in socialnega značaja ter s ciljem sistematičnega razvijanja mobilnosti ter ustvarjalnosti mladih. Mladinski center je mesto, kjer se mladi lahko družijo in hkrati kreativno preživljajo prosti čas. Poleg tega nudi streho raznim svetovalnicam, info-točkam, izobraževalnim dejavnostim in drugim mladinskim organizacijam, ki nimajo lastnega prostora.

Kaj delamo: koncerte, potopisna predavanja, gledališke predstave, ustvarjalne delavnice, tečaje, predavanja, tematske in filmske večere, nudimo pomoč, razne informacije in dobro družbo! Poleg tega pa je na

voljo še: SAJBR SOBA – 6 računalnikov, PROSTOR ZA VAJE za domače bende, PING-PONG, KALČETO (namizni nogomet), DNEVNA ČAJNA KUHINJA, FOTO TEMNICA ...

Vsako leto se v Sežani odvija **MLADIFEST** (www.mladifest.org), ki ga organizirata Klub študentov Sežana in MC Podlaga. Julija letos je festival potekal že deseto leto. MLADIFEST je poletni festival kulturnega, izobraževalnega in športnega značaja, ki bogati kulturno ponudbo v Sežani z glasbo, s popotniškimi pripovedovanji, s humorjem obarvanimi gledališkimi predstavami in kinom na prostem. Poseben pečat dajejo prireditvi zelo obiskani koncerti, ki vsako leto motivirajo k vedno boljši kakovosti festivalnega programa. Septembra se dogajanje seli v Mladinski center Podlaga, kjer bo čez celo leto poskrbljeno za kreativno preživljanje prostega časa mladih. V okviru programske sheme se pripravlja oktobrski **KLUBSKI MARATON RADIA ŠTUDENT**.

Več o MC Podlaga: www.mcpodlaga.com, info@mcpodlaga.com.

mladinski center postojna

Skupina mladih Postojčanov se je leta 1993 zaradi vsesplošnega pomanjkanja kulturnih dogodkov v občini odločila, da bo začela organizirati kulturno umetniške prireditve za mlade. Upali smo, da nas bo lokalna skupnost opazila in nam pomagala pridobiti lastne prostore za opravljanje tovrstne dejavnosti. Dolga leta se situacija ni premaknila z mrtve točke, tako da smo prireditve organizirali po okoliških vaseh in v raznih atrijih širom občine, le v Postojni sami ne.

Leta 1998 so se tri društva MKDC Postojna, Klub študentov občin Postojna in Pivka, ter Skytower klub povezala v **Zvezo društev Mladinski center Postojna** z namenom, da bi skupaj pridobili prostore. Z Ministrstvom za delo smo kmalu podpisali najemno pogodbo za prizidek bivše postojnske porodnišnice za dobo 5 let. Namesto najemnine smo se obvezali obnoviti prostore. In jih tudi smo. Zaradi naše marljivosti in hitrosti pri obnovi smo pogodbo podaljšali do leta 2023. Leta 2000 je tako Mladinski center Postojna končno zaživel. Obiskovalcem nudimo brezplačen dostop do interneta s kabelsko povezavo, igranje

namiznega tenisa in nogometa, kopice družabnih iger, poleti pa se pred centrom lahko igra košarko ter badminton. Med prireditvami izstopajo **KONCERTI** (3-4 na mesec), kjer se predstavljajo večinoma alternativne glasbene skupine s celega sveta s poudarkom na domačih skupinah. Vsak mesec povabimo kakšno **GLEDALIŠKO SKUPINO**, redno postavljamo **RAZSTAVE** mladih ustvarjalcev, dogajajo pa se tudi **LITERARNI VEČERI**, **TEMATSKI GLASBENI VEČERI** in seveda **PROJEKCIJE NEODVISNE FILMSKE IN VIDEO PRODUKCIJE**.

Vsako leto v avgustu organiziramo poletni kulturni festival **ZMAJ 'MA MLADE** (www.zmaj-ma-mlade.com). Prireditve na festivalu so večinoma brezplačne. Odvijajo se na različnih prizoriščih v Postojni, glavni oder pa je postavljen na samem središču mesta na Rdečem trgu. Festival je sestavljen iz tematskih dni: torki so namenjeni šovom, srede etno in jazz glasbi, četrtki so rezervirani za gledališke predstave, petki za starejšo populacijo, sobote za pop-rock žure, nedelje za šport.

Bojan Stepančič

osnovna pravila digitalne fotografije

Počitnice so pri koncu in ker nas vedno več fotografira z digitalnimi fotoaparati, je dobro vedeti nekaj osnovnih pravil o shranjevanju in obdelavi digitalnih fotografij.

SHRANJEVANJE: osnovno pravilo je, da fotografije čimprej shranimo na cd-je, tako nam v primeru, da računalnik odpove, ostanejo originali fotografij. Potrebno je tudi poznati določene zakonitosti, ki veljajo pri digitalnih fotografijah in vplivajo na kvaliteto le teh. Večina fotografij je posnetih v **jpg** formatu zapisa, ki fotografijo skrči na manjši obseg zapisa in s posebnimi algoritmi poenostavi barve in število pikslov, ko pa fotografijo ponovno odpremo, jo po istem sistemu zopet sestavi. Vse to je v redu, dokler fotografije samo gledamo na računalniku. Ko pa na primer želimo popraviti rdeče oči in nato shraniti takšno fotografijo v jpg format, se postopek ponovi in algoritem ponovno poenostavi fotografijo, pri čemer pa se izgublja kvaliteta. Tako po nekajkratnih shranjevanjih in obdelavah iste fotografije na koncu dobimo precej grobo in barvno nepravilno fotografijo. Zato velja, da za ogledovanje fotografij uporabljamo jpg format, pri obdelavi pa jih je dobro shranjevati v **tiff** formatu.

PREGLEDOVANJE IN OBDELAVA: za pregledovanje fotografij nam ponavadi zadostuje kar Windows Explorer (Windows XP), lahko pa uporabljamo tudi druge programe za pregledovanje in obdelovanje fotografij kot sta Adobe Ahotoshop in Adobe Elements (skrčena oblika photoshopa), ki jih uporablja večina, ki se ukvarja z obdelovanjem fotografij. Res je, da to nista najenostavnejša programa, vendar če želimo posegati v digitalne fotografije in jih obdelovati, sta ta dva programa garancija, da bo na koncu fotografija brezhibna v vseh pogledih.

KOLIKO PIKSLOV?

In še informacija, koliko pikslov je potrebnih za izdelavo fotografij:
 :: za fotografijo 10x15 cm zadošča cca. 1 milijon pikslov (aparati jih premorejo več)
 :: s fotoaparatom, ki ima 6 milijonov pikslov, dobimo fotografijo do formata 30x45 cm

HENRI CARTIER-BRESSON

3. avgusta je v Franciji umrl eden največjih fotografov današnjega časa Henri Cartier-Bresson. Bil je mojster črno bele fotografije in eden od soustanoviteljev slavite agencije Magnum. Njegov opus obsega vse od umetniške pa do žurnalistične fotografije. Upodobil je mnogo znanih osebnosti svojega časa, iz sveta umetnosti je portretiral mladostne prijatelje nadrealiste Aragona, Bretona in Dalija ter politike, kot sta Gandhi in Kenedy. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja pa je fotografijo opustil in se posvetil risbi. Več o njem in o njegovih fotografijah najdete na www.henricartierbresson.org.

ZANIMIVOSTI

PHOTOKINA

Je največji sejem fotografske opreme na svetu, ki se prireja enkrat na dve leti v Kölnu (Nemčija). Večina največjih svetovnih proizvajalcev iz sveta fotografije ravno tu predstavi svoje novosti. Sejem se bo začel 28. septembra in bo trajal do 3. oktobra 2004. www.photokina.de

EVROPSKI FESTIVAL FOTOGRAFIJE V ARLESU

V Arlesu v Franciji se bodo od julija pa do srede septembra 2004 zvrstile razstave vseh najvidnejših svetovnih fotografov. www.rencontres-arles.com

MEDNARODNI SALON FOTOGRAFIJE V LJUBLJANI

Se bo zvrstil med 2. in 26. novembrom. Potekal bo na gradu Kodeljevo in v galeriji Photon. Razstavljene fotografije bodo nudile uvid v delovanje najvidnejših fotografskih ustvarjalcev s področja Srednje in Jugovzhodne Evrope.

INGE MORATH

Donavski cikel slovite avstrijske fotografkinje Inge Morath (1923-2002) bo na ogled med 15. septembrom in 22. oktobrom v mali galeriji Cankarjevega doma v Ljubljani.

FOTO MLADIH 2004

Je mednarodni natečaj in razstava digitalnih fotografij, ki se ga lahko udeležijo fotografi z vsega sveta. Fotografije morajo biti oddane v digitalni obliki. Rok za oddajo fotografij je 1. oktober 2004. www.kanalmladih.com

guča.

Tadej Pavlič
Simon Korenjak

Trube. Poceni pivo. Še kaj? Verjetno je še vsaj tisoč stvari, ki majceno vasico 200 km južno od Beograda za tri dni spremenijo v prestolnico trubačev. »Majstori trube«, kot jih kličejo Srbi, s svojim neizčrpnim igranjem izvabijo ples in petje iz še tako mirnega obiskovalca – še več – to je neprekinjeno 24-urno zibanje ob energičnem igranju trub, ki zvišuje ritem srca.

Destinacija: Srbija. Kako najlažje do tja? Z avtom seveda. Mogoče pride v poštev tudi avtobus ali vlak, lahko celo letalo. Vendar je najbolj pristno tisto z avtom. Izogneš se čakanju na vlak, kratkim odmorom pri vožnji z avtobusom ter strahu pred višino. Pot od Ljubljane do Beograda je bila lepo zastavljena že od nekdaj. Mogoče te zmoti samo malce dražja cestnina na Hrvaškem in malo večja čakalna doba na meji s Srbijo. Vendar pa te takoj v dobro voljo spravi srbski carinik, ki ti ob omembi obiska Guče z veseljem zagotovi, da je srbska rakija boljša od slovenske slivovke. Od Beograda naprej se dobro urejena pot vije proti jugu, proti mestu Čačak. Smerokazi in tudi melodija težko pričakovane »pleh« glasbe te zagotovo napotijo od Čačka čez manjši prelaz naravnost v Gučo.

Uradno traja trubaški festival tri dni – od petka do nedelje, vendar je priporočljivo, da si na samem prostoru dogajanja en dan prej. S prijatelji smo si tako zagotovili dobro lokacijo bivališča (beri: šotor), pa tudi dobro smo se vklopili v sam kraj. Ljudje, ki so prišli v Gučo v petek popoldne, so kampirali tudi par kilometrov izven centra dogajanja. Možno pa je najeti tudi sobo in celo prevoz iz Beograda do Guče in nazaj. Nekaj (zasoljenih) cen nastanitve je možno izvesti preko interneta. Podjetni lokalci so zaračunavali tudi kampiranje, vendar je moja teorija, da kdor pač prej pride, se suvereno ustali, se nahaja v šotoru samo

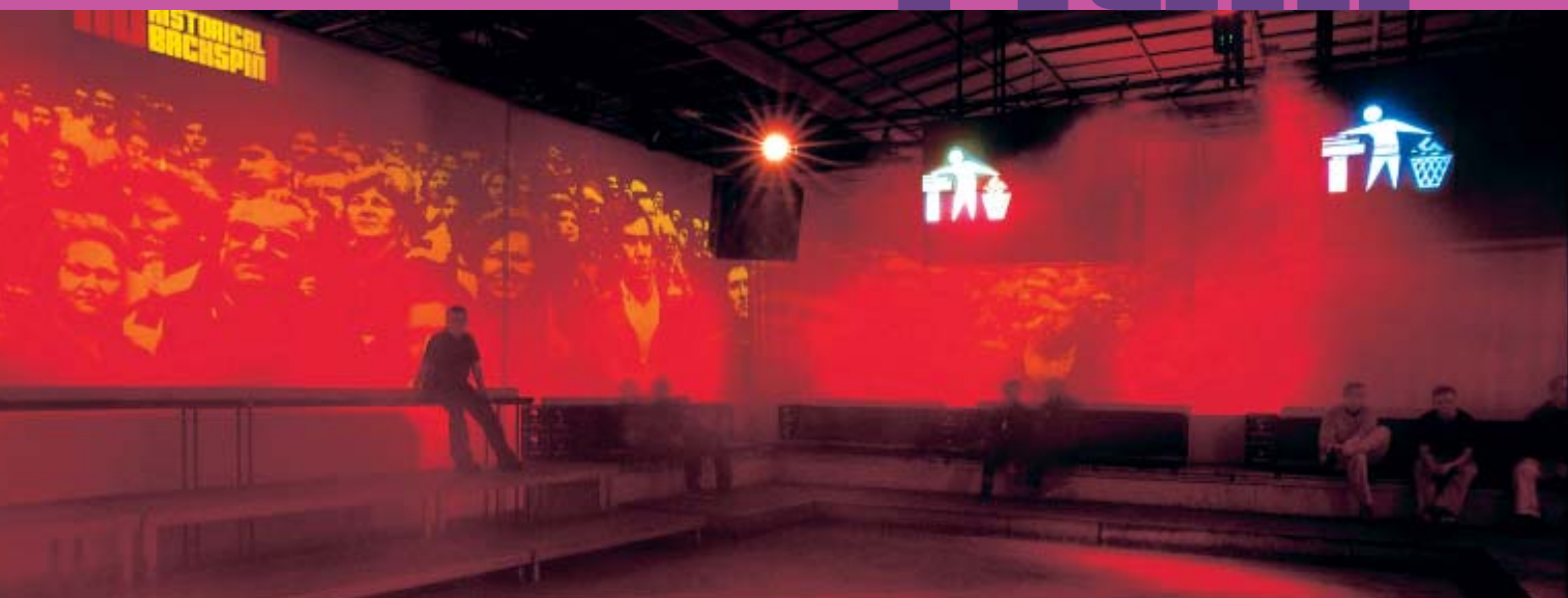
ponoči, mu pač ni potrebno plačati – vsaj mi nismo. Manjši problem so WC-ji (vsi so plačljivi in ne luksuzni), sama čistoča prostora itd. Vendar moraš gledati preko tega – prišel si namreč poslušat trube.

»Surovine«, ki so nujne na takem popotovanju, so zelo poceni. Poceni je gorivo za jeklene konjičke, poceni so celo kazni, predpisane za prekoračitev hitrosti. Cena hrane in pijače je razveseljiva. Dva litra piva dobiš za malo več kot 300 tolarjev (prodajajo ga kar v plastenkah po dva litra), pleskavico tudi za malo več kot 300 tolarjev – skratka hrana več kot poceni.

Sam program festivala sestavljajo parade, tekmovanja, prireditveni prostor je natrpan s stojnicami z najrazličnejšimi predmeti (od centralnih peči, do multikultivatorjev, oblačil, spominkov itd.), pouličnimi prodajalci, restavracijami, šanki. Glasna glasba se širi od vsepovsod – tako živa kot tista iz zvočnikov. Svoj čar pa Guča doživi v soboto zvečer, ko je na vrsti veliki koncert, imenovan Mesečina. Lokalni nogometni stadion je napolnjen do zadnjega kotička, raja in pleše se do zgodnjih jutranjih ur. Težko je to opisati, to preprosto moraš doživeti. Vendar pa prava Guča ni samo dogajanje na odru, prava Guča se godi tudi v vsaki gostilni, restavraciji, kjer zbrani trubači igrajo za ljudi, ti pa jim v zahvalo za igranje ter za vzpodbudo za naprej na čelo lepijo bankovce oz. jih tlačijo v trube – tako na vsakem prostoru kaj hitro pride do vsesplošnega rajanja in plesanja po mizah.

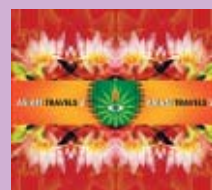
Miles Davis, slavni trobentač, je ob obisku Guče rekel, da ni vedel, da je možno igrati trobento na tak način. Navdušen je vsakega obiskovalca pa zagotovo priča o drugačnem žuru, kot smo ga vajeni tukaj v Sloveniji. Torej nasvidenje v Guči prihodnje leto.

urbani etno ritmi

ASIAN TRAVELS 2

Na kompilaciji prevladujejo indijski in pakistanski etno zvoki, vendar so bili malce dodelani pod prsti sodobnih ustvarjalcev elektronske glasbe kot npr. indijski dvojec hitro vzpenjajočih se didžejev Midival Punditz, ki jih je navdahnili Talvin Singh, producenta njujorškega glasbenika in skladatelja Karsha Kalea ter didžejev, kot so Cheb i Sabbah in Govinda.

ELECTRIC GYPSILAND

Ta album priporočamo vsem, ki so jim všeč trubači, saj gre za odlično kompilacijo bendov, ki so nastopali tudi po naših odrih ali pa celo prihajajo k nam z bližnjega Balkana: makedonski Kočani orkestar, romunski car Taraf de Ha?douks ter rominski Mahala rai banda; seveda pa ne gre brez dodatkov elektronskih ali pa celo jazz ustvarjalcev, kot so Modern Quartet, Arto Lindsay, Senor Coconut, Shantel in Dj Dolores. Nadvse zanimiva mešanica!

STATE OF BENGAL: VISUAL AUDIO

Pod imenom State of Bengal se skriva azijski didžej Sam Zaman, ki je znan predvsem na londonski sceni azijskega undergrounda. V maniri drum and bass in breakbeata mu na njegovi prvi plošči uspe s hitečimi beati obdržati zahodno energijo in tempo ter jo lepo spojiti z indijskimi tradicionalnimi vokali ter tradicionalnimi inštrumenti, kot sta sitar in tabla.

SUBA: TRIBUTO

Album je posvečen leta 1999 umrlemu mlademu srbskemu producentu Mitarju Subotiču, ki je pod imenom Suba deloval v Braziliji ter zaobjema njegove remiks verzije in koncertne posnetke ter razna sodelovanja. Plošča je mešanica senzualnih brazilskih melanholičnih ritmov.

DJ SPOOKY, THAT SUBLIMINAL KID: UNDER THE INFLUENCE

Podobno kot je to storila nemška založba K7 s svojo, zdaj že legendarno serijo DJ Kicks, je tudi Six degrees posvojila serijo Under the influence in jo posvetila predstavljanju glasbe, ki je pomembno vplivala na ustvarjanje sodobnih didžejev; v tem primeru mladega, eminentnega glasbenega raziskovalca Dj Spookyja. Na albumu je torej 26 komadov drugih izvajalcev zelo različnih vrst, kot npr. Dub Pistols, Sonic Youth, Amon Tobin, Dj Logic, Anti pop consortium, ki jih je umetelno zmiksal Dj Spooky.

Petra Žigon
Adam Ramejškis

HÉROES DEL SILENCIO: Antología (CD+DVD)

Héroes del Silencio so vse prej kot heroji tišine. Udarni španski rokerji nikdar niso varčevali z močnim bobnanjem, s kitarskimi vložki ali celo večglasnim petjem a capella. In verjeti ali ne, njihova glasba je le spremljava poetičnim besedilom. V svojih besedilih pojejo o ljubezni, o krivdi, o vsakdanjih stvareh in tudi o kokainu. Tokrat so zbrali svojo prvo zbirko večjih uspešnic in jo začinili z DVD-jem. Njihov opus je precej širok, tako da so tu sicer res zbrane najboljše skladbe, vendar to še zdaleč ni vse, kar vam lahko ponudijo. V knjižicah ob njihovih CD-jih pa stoji poleg španskega besedila navadno tudi angleški prevod. Čeprav Héroes del Silencio ne potrebujejo prevoda. Njihova glasba govori sama zase.

RED HOT CHILI PEPPERS: Live in Hyde Park (2 CD)

Fantje so že v svoji tretji dekadi obstoja, pa je to vendar njihov prvi album v živo. Da kljub vsemu še niso za staro šaro, se moramo strinjati skoraj brezpogojno. Skladbe so izbrane z njihovih treh koncertov v Londonu, junija letos. Na albumu so tudi tri še neobjavljene skladbe pa tudi nekaj priredb. Na njem sta sicer samo dve skladbi z velikega albuma Blood Sugar Sex Magic, vendar se energija skupine čuti prav skozi zvočnike. Album, ki bo v užitek tistim, ki so bili na teh koncertih in tistim, ki tam niso bili. Red Hot Chili Peppers so fantje, ki svojo glasbo delajo z užitkom; fantje, ki jo še z večjim užitkom igrajo v živo in fantje, ki bodo nam v največji užitek igrali še dolgo vrsto let.

RAZLIČNI IZVAJALCI: Rock Against Bush vol. 2

Ne bi me čudilo, če bi bilo Georga Busha kar malo strah. Divji rokerji so se (ponovno) združili v umetniškem boju proti ameriškemu predsedniku. Album, na katerem se proti njemu izražajo mnogi znani (Green Day, Bad Religion, Foo Fighters, Rancid in No Doubt) in malo manj znani glasbeniki, vsebuje 28 (ja, osemindvajset) skladb, ki nosijo takšna in drugačna sporočila, večinoma pa kritizirajo vladanje Georga Busha in njegove odločitve. Med drugim je tu tudi poučna CD-knjižica (20 More Things To Hate About Bush Jr.). Album je soliden, idealen predvsem za predstavitev manjših bendov; tistih, ki nekaj obetajo, pa jim še ni uspelo. Torej ima Rage, pardon ROCK Against Bush že dva dobra namena.

TALKING HEADS: Name Of This Band Is Talking Heads (2 CD)

Govoreče (oziroma prepevajoče) glave brundajo svoje melodije že od sedemdesetih let. Leta 1982 so izdali LP z naslovom Name Of This Band Is Talking Heads. Letos je ta plošča prvič izdana v digitalni obliki, z dodatnim materialom v obsegu preko 30 minut. Trajalo je torej več kot 10 let, da je fantastična plošča dobila svoj prostor na digitalnem nebu, v izboljšani obliki, s čistejšim zvokom. Album je idealen za tiste, ki se spoznavajo s Talking Heads, tiste, ki so obrabili kasete/LP plošče iz leta 1982 in tiste, ki jim je všeč glasba Davida Byrnea, The Clash ali Elvisa Costella. Skupina, ki ima široko bazo oboževalcev, je bila navadno boljša v živo kot na vseh studijskih posnetkih. In ta dvojni album je idealni odgovor na vprašanje zakaj.

Manca Turk
Bojan Stepančič

evropski mladinski portal

Če razmišljate o študiju, delu ali obisku druge države, če iščete aktivnosti in priložnosti v Evropi, če bi radi kaj povedali ali vprašali o evropskih zadevah, potem lahko uporabite Evropski mladinski portal (europa.eu.int/youth) kot odskočno desko. Ponuja informacije, novice in možnosti za izmenjavo izkušenj - vse o Evropi in vse za mlade.

In vendar portal ponuja mnogo več možnosti kot je le iskanje po posameznih področjih in po posameznih državah. Kot vse druge moderne spletne strani tudi Evropski mladinski portal ponuja funkcijo iskanja po vsebini. Z iskalnikom lahko tako poiščete informacije s posameznega področja kulture, kot so npr. filmi, gledališče, natečaji, glasba, umetnost in drugo. Možnost iskanja je trenutno na voljo samo v angleškem jeziku.

Ena od tem, ki so mladim še posebej zanimive, je zagotovo **GLASBA**. Evropski mladinski portal nam predloži 38 najdenih zadetkov na temo glasbe. Pa pogledjmo:

Portal nam ponudi povezave do glasbenih spletnih strani, kot je npr. **VODNIK PO RESNIČNEM SVETU**, kjer najdemo informacije o glasbenih festivalih in clubbingu, vključuje pa tudi informacije o medsebojnih odnosih in drogah.

www.thesite.org

Med drugimi povezavami najdemo tudi spletno stran **WHAT'S ON WHEN**, ki vključuje informacije o različnih razstavah, knjižnih sejnih, filmskih festivalih in glasbenih dogodkih po celem svetu. **www.whatsonwhen.com**

FM4 predstavlja platformo večjezičnega radia. **fm4.orf.at**

Organizacija **AXIS FOR JUSTICE** mladim ponudi možnost, da se z glasbo vključijo v boj za družbeno enakopravnost.

www.axisofjustice.org

Za spremembo nam portal ponudi tudi slovensko spletno stran **ROCKONNET-a** - spletnega časopisa za glasbofile, kjer najdete informacije o glasbenih dogodkih in festivalih, intervjuje z glasbeniki, ocene CD-jev in seveda možnost za pošiljanje tvojih najljubših glasbenih idolov v obliki elektronskih kartic prijateljem.

www.rockonnet.com

Še ena zanimiva povezava, ki jo najde portal, je vsekakor **ALEJA MLADIH**, v okviru katere še vedno potekajo glasbene in športne aktivnosti. **alejamladih.btc.si**

Posamezne informacije tako s področij, ki jih Evropski mladinski portal že pokriva, kot tudi s področja mladinskega dela, mladinske politike in kulture pa lahko najdete tudi v sklopu **Novic**. Evropski mladinski portal mladim obiskovalcem ponuja še možnost za aktivno vključitev. Če ste sodelovali v mednarodnem projektu ali aktivnosti in bi radi svoje izkušnje delili z mladimi iz cele Evrope, lahko svoje vtise v obliki zgodbe pošljete na Evropski mladinski portal.

Vabljeni k obisku Evropskega mladinskega portala!

A photograph of a bookshelf filled with books about Ireland. The books are arranged vertically, showing their spines. Titles include 'The Troubles', 'The Long War', 'Easy Ethics', 'Ten Men Dead', 'Gaelic Ireland', 'Free Ireland', 'Beat Spirit', 'Mexico City Blues', and 'Kilcock'. Some books have small white labels with names like 'Simon Lee' or 'John O'Brien'.

RED DRAGON

THE
ALCHEMIST

PAULO COELHO

27

filmsko-festivalsko obarvana

September mnogim izmed vas predstavlja mesec, ki označuje žalosten preskok iz poletne brezskrbnosti v dolgočasno guljenje šolskih klopi. Za nekatere pa se pravi užitek šele začenja! Prijeten hlad filmske kinodvorane in skok v paralelne svetove ne zahteva pakiranja kovčkov in zoprnih pikov komarjev, ki smo jih deležni na potovanjih, vseeno pa nas obogati z novimi izkušnjami in bogatimi vizualnimi presenečenji. Tokrat vam predstavljamo jesenske filmske festivale, ki jih pripravljajo organizatorji širom po Sloveniji.

:: Letošnje leto se nam obeta že **15. LJUBLJANSKI MEDNARODNI FILMSKI FESTIVAL – LIFFE**, ki je v tem

času razvijal prenekatero zasanjano umetniško dušo. Festival, ki je pričel svojo zgodbo s skromnimi cilji, je postal odlična razgledna točka po ustvarjalnih presežkih aktualne svetovne filmske produkcije. Letos se bo odvijal pod skupnim geslom "Umetnost življenja". Vsi tisti, ki ste naveličani hollywoodske filmske produkcije in vas zanimajo filmi, o katerih razmišljate še kak teden ali dva po ogledu, boste lahko zasedli sedeže ljubljanskih kinodvoran v času trajanja festivala od **10. do 24. novembra**. Filmi so razdeljeni v programske sklope Perspektive, Ekranove perspektive, Predpremiere, Obzorja, Fokus, Ekstravaganca, Posvečeno, Proti vetru ter letošnjo Retrospektivo Jurija Košaka in Izbor kratkega filma. Organizatorji vam obljubljajo veliko možnosti za izbiro, program bo na voljo oktobra. liffe.spletnastran.com

:: Lani se je **FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA** preselil iz Portoroža v Celje,

vendar bo letošnji 7. festival zapustil lanskoletno lokacijo, prav tako je bil spremenjen tudi termin festivala. Vzrok je sprememba osrednjega celjskega mestnega kina Union iz filmske v večnamensko dvorano, ki ne zadostuje več strogim merilom osrednjega slovenskega filmskega festivala. Organizatorji so se odločili, da se bo festival letos odvijal od **6. do 10. novembra**, lokacija pa bo znana v kratkem. Festival slovenskega filma je nacionalni festival, ki že več kot trideset let prikazuje letno filmsko produkcijo. Prikazani so igrani, animirani in dokumentarni filmi, tako celovečerni kot kratki, svoj prostor pa je našla tudi študentska filmska produkcija AGRFT-ja in televizijska produkcija nacionalne televizije. Namen festivala je spodbujanje slovenske filmske ustvarjalnosti in izboljšanje le-te skozi diskusije, strokovna srečanja in iskanje novih rešitev. Podeljujejo se nagrade za življenjsko delo (nagrada Metoda Badjura), za posebne dosežke (nagrade Jožeta Babiča), nagrada publike za najboljši film ter nagrade Vesna v različnih kategorijah, ki veljajo za najvišja letna priznanja za filmske stvaritve v slovenskem prostoru. www.film-sklad.si/festival2004/

:: Če vas zanimajo kratki in eksperimentalni video filmi, bo **9. FESTIVAL NEODVISNEGA FILMA SLOVENIJE** kar

pravnjki za vas, še posebej, če se spogledujete z rokovanjem video kamere in imate smisel za ustvarjalnost in kreativni presežek. Kulturno umetniško društvo Cineast, organizator festivala, se zavzema za boljše vrednotenje inovativnih filmskih del, zato v festivalsko događanje uvajajo javno ocenjevanje nekaterih filmov in diskusijo o njih. Filmi bodo izbrani po kriteriju primernosti za diskusijo, vprašanje kvalitete pa ni tako pomembno. Festival bo potekal od **5. do 7. novembra** v Ljubljani. www.ljudmila.org/kudcineast

jesen

Alenka Lahajnar
arhiv Mesto žensk, arhiv Liffe

:: V Ljubljani se ima zgoditi še **10. MEDNARODNI FESTIVAL SODOBNIH UMETNOSTI – MESTO ŽENSK**, ki si prizadeva za boljši položaj žensk v umetnosti in kulturi. Letos se bo predstavil pod skupnim geslom "Tranzicija za nami – dobrodošli v prihodnost?". Eno glavnih izraznih sredstev letošnjih umetnic bo uporaba filma in videa, ki bodo spremljali številne performanse, razstave in glasbene nastope. Filmski del letošnjega programa bo razdeljen na dva sklopa: krajšo retrospektivo sodobnega avstrijskega filma in sklop znanstveno fantastičnih filmov. V prvem delu se bodo med drugimi predstavile režiserke Ruth Mader, Barbara Albert in Anja Salomonowitz, v programu znanstvenofantastičnega filma pa bodo na ogled filmi Nadie El Fani, Cornelia Sollfrank, Peggy Ahwesh itd. Filme si boste lahko ogledali v Kinu Dvor in v Klubu Gromka od **1. do 7. oktobra**. www.cityofwomen-a.si

:: **20. FESTIVAL LEZBIČNEGA IN GEJEVSKEGA FILMA** bo letos slovesen, saj slovensko gaj in lezbično gibanje praznuje 20 let obstoja. Škuc LL, Magnus in Roza klub so kulturno-politična gibanja, ki se zavzemajo za socializacijo homoseksualnosti v naši mali deželi, s filmskim festivalom pa vsako leto predstavijo filme s specifično homoseksualno tematiko, tako ljubezensko kot socialno. Če bo vse po sreči, se bo tudi tokrat festival od **28. novembra do 5. decembra** odvijal v ljubljanski Kinoteki, ki se trenutno obnavlja. www.skuc.org

:: Selimo se v Krško, kjer se bo od **10. do 11. septembra** odvijal **LUKSUZ FESTIVAL POCENI FILMA**. Že samo ime nam priča, da se mladci, ki nadebudno gojijo neodvisno video in filmsko produkcijo, zavzemajo za dobre rešitve z malo denarja. Prav takšne ideje dostikrat rodijo lepe rezultate. Festival želi prikazati kratkometražno produkcijo domačih in tujih avtorskih, alternativnih in protestnih filmov in videov, ki nastajajo v klasičnih in garažnih produkcijah. Kredo festivala je izvirnost in dostopnost, zato lahko sodeluje prav vsak, ki ima minimalna sredstva in veliko domišljije. www.drustvo-dzmp.si

:: Kdo nima rad risank?! Za vse večne otroke bodo od **22. do 24. oktobra** na Primorskem, v Izoli, izvedli **3. FESTIVAL SLOVENSKE ANIMACIJE** oz. Srečanje animatorjev Alpe-Adria-Anima. Časi so se spremenili in klasičnim postopkom se je pridružila video in računalniška animacija. Festivala se udeležujejo tudi avtorji iz sosednjih držav, ki bodo ocenjevali kvaliteto slovenskih ustvarjalcev. Kategorije segajo od najmlajših udeležencev (do 16. leta) pa vse do neodvisnih ustvarjalcev, ustvarjalcev glasbenih spotov ter profesionalnih ustvarjalcev animiranih filmov slovenskih producerskih hiš. Festival se bo odvijal v Art kinu Odeon, predstavljeni pa bodo vsi novi slovenski animirani filmi, bogat bo tudi spremljevalni program. www.cksp-izola.si/festival

:: V Kulturnem centru Pekarna v Mariboru se bo od **2. do 6. novembra** dogajal **FESTIVAL DOKUMENTARNEGA FILMA – DOKMA**. Festival se rojeva v koprodukciji Pekarne, PIFF-a, Društva za preoblikovanje družbene komunikacije (LJ) in Društva za razvoj filmske kulture (MB). Glavni program

festivala bo potrjen konec avgusta, zagotovo pa bo prikazan film Five Obstructions v režiji Jorgena Letha in Larsa von Triera ter eden od prvih Lethovih filmov The Perfect Human, ki je bil povod za Five Obstructions. DokMa začenja tudi delavnice na temo Teorija (dokumentarnega) filma. www.dokma.net

Kot vidite, vam po filmski plati to jesen zagotovo ne bo dolgčas. Nedavne raziskave so pokazale, da se Slovenci strahotno malo udeležujemo kulturnih prireditev, naj vam bo to povod za razmislek o tem, da je vredno kak tolar porabiti tudi za tista potovanja, na katerih vidimo cel svet, ne da bi spreminjali lokacijo.

eko spletne strani

TI Marjeta Snoj

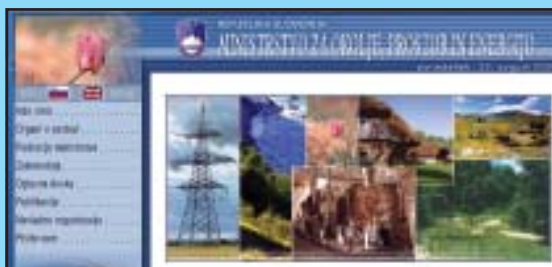
www.yomag.net

Mnogo je področij, ki so mladim bolj zanimiva kot npr. ekologija. Da pa se tudi mladi Evropejci sprašujejo o Zemlji in posledicah našega krutega delovanja nanjo, priča nekaj zanimivih člankov, ki jih najdete na zgornji spletni strani na povezavi "environment". Če želite, lahko tudi sami postanete eden od dopisnikov te spletne revije.

www.sigov.si/cgi-bin/wpl/mop

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo je državni organ, ki skrbi za zagotavljanje zdravega življenjskega okolja vsem prebivalcem in prebivalcem Republike Slovenije ter si prizadeva v smeri trajnostnega razvoja, družbene blaginje in varčne rabe naravnih virov. Na njihovi strani boste našli zakonodajo ter razne publikacije, vezane na vsa področja varstva okolja v RS. Stran je lahko tudi izhodišče za nadaljnje raziskovanje spleta, saj nudi povezave do številnih domačih in tujih nevladnih ekoloških organizacij.

www.greenpeace.org

Vas zanima, zakaj so Olimpijske igre 2004 v Grčiji še manj ekološke kot prejšnje? Bi radi preverili, kolikšen del posekanega pragozda imate doma? Bi radi bili na tekočem z novicami in fotografijami ekoloških katastrof po svetu? Izvrstna stran svetovne organizacije za ohranjanje zemlje vas informira o vsem tem, obenem pa bo razveselila z zabavnimi spletnimi slikovitimi eko igricami (reševanje kitov, nuklearni tetris, ...), če želite, si lahko nastavite tudi poučne ohranjevalnike zaslona na vaš računalnik ...

www.worlddecology.com

»Pričja kuga se je v Aziji razširila na prašiče«, »Angleški obali se približuje Atlantska nevihta«, »Vse več nesreč v japonskih nuklearkah«, »Robot Spirit odkril še več dokazov, da je voda nekoč prekrivala površje Marsa« ... To je samo nekaj najbolj svežih svetovnih novic s področja ekologije, znanosti, astronomije, zdravstva in drugih zanimivih področij, ki vas vsak dan čakajo na tem naslovu.

www.ecology.com

Vemo, da je pred približno 550 milijonov leti »izbruhnilo« življenje na zemlji – ste vedeli, da to velja samo za živalske vrste? Prve kopenske rastlinske vrste so se razvile šele 90 milijonov let kasneje, še 100 milijonov let kasneje pa so se šele pojavila prva drevesa. Več informacij o nastanku in lastnostih planeta Zemlja ter čisto vse, kar vas je kdajkoli zanimalo o ekologiji, izveste na www.ecology.com. Za hec pa lahko še testirate svoj »EQ« oz. se preizkusite v ekološkem testu!

www.holdingljubljana.si/snaga

Ste vedeli, da vsak prebivalec Ljubljane v povprečju letno odvrže približno od 300 do 400 kilogramov odpadkov? Ločeno zbiranje odpadkov je že stalnica mnogih evropskih mest, v zadnjih letih tudi naše prestolnice. Kako lahko pripomoremo k ločevanju odpadkov in s tem celo zmanjšamo svoje račune, kdaj in kje se lahko znebimo kosovnih ali nevarnih gospodinjskih odpadkov, ... pa še marsikaj lahko izveste na zgoraj objavljenem internetnem naslovu.

www.zeleni.si in www.seg.si/slo

Na teh internetnih naslovih se lahko poučite o programih dveh slovenskih okoljevarstvenih strank (Stranka ekoloških gibanj & Stranka Zelenih Slovenije) ali celo postanete njun član.

EKOŠOLA

koč način življenja

www.ekosola.si

Biti ekološko osveščen pomeni skrbeti za svojo okolico in za lepši jutri. S trudom vsakega posameznika lahko bistveno zmanjšamo količine odpadkov. Tega se dobro zavedajo učenci mnogih slovenskih šol, vključenih v projekt EKO ŠOLA NAČIN ŽIVLJENJA. To je mednarodni program, ki načrtno in celostno uvaja ekološko vzgojo v osnovne in srednje šole. Podrobnosti o programu vas čakajo na spletnih straneh programa.

festivali nostalgije

Tadej Pavlič

www.guca.co.yu

Jugoslovanski woodstock, kot nekateri imenujejo trubaški festival v Guči, domuje na dotični spletni strani. Čeprav izgled strani predstavlja pionirske čase internetnega oblikovanja, nam ponuja kar obilico informacij. Nekaj lahko izvemo o festivalu samem, o njegovi že 44. letni tradiciji in o programu, po katerem se odvija. Zelo zanimiv je sestavek o pomembnosti trub v Srbiji, kako ta inštrument spremlja vse pomembnejše dogodke življenja – od rojstva, poroke do pogreba. Na voljo je tudi fotogalerija in možnost prispevanja svojih fotografij. Seveda pa je najpomembnejša glasba – na voljo je preko 50 skladb, ki jih lahko snamemo ter poslušamo. Zelo dobrodošel je tudi zemljevid, ki prikazuje pot od Beograda do Guče, saj verjamem, da ob obilici cest tam doli vsak zaide. Preko strani si lahko najamemo tudi prenočišče, vendar ob misli, da se tam sploh ne spi, to verjetno ni potrebno. Vse to ob spremljavi temperamentne glasbe trub, ki te dejansko prisili, da vstaneš in zaplešeš.

www.ri-karneval.com.hr

Eden od zanimivejših festivalov je zagotovo tudi Riješki karneval. Na svoji nekoliko kičasti spletni strani pravijo, da je ta karneval boljši od beneškega ter celo boljši od karnevala v Rio. Torej le hitro v Rijeko! Na prireditvi se dogaja veliko število dogodkov – od parade, plesa, koncerta, razstav (fotografija, art fotografija, promocija knjige), do športnih dogodkov. Na spletišču nam vsak razdelek z dogodkom ponuja svojo fotogalerijo preteklih let. Na karnevalu se izbira kraljico festivala – ne zmaga samo lepota, temveč tudi obvladovanje plesa in glasbe. Kraljica nato otvori riješki karneval in doba norosti se lahko začne, kot pravijo.

www.ohridskoletto.com.mk

Ohridski poletni festival domuje v Makedoniji. Celoten festival traja več kot en mesec. Bogat program, ki je predstavljen na lični dvojezični strani, obsega poleg etno koncertov še klasične, jazz koncerte, gledališke predstave, skratka za vsak okus se najde nekaj. Na strani so zelo bogati opisi vseh prizorišč in prav tako kar nekaj besedila o festivalu samem ter njegovi tradiciji. Najbolj pa pade v oči napis, da je patron festivala sam predsednik Makedonije. Take rabimo!

www.kolofestival.org

Še en balkanski festival, ki se ne dogaja na Balkanu, niti v Evropi, ampak čez lužo. Kolo festival se dogaja v San Franciscu, v Kaliforniji. Obilica dogodkov, ki so predstavljeni na internetni strani, zaobjemajo plesne delavnice, plesanje kola, zabave z živo balkansko etno glasbo, ponudbo etno hrane itd. Predstavljeni so tudi avtorji ter izvajalci delavnic, glasbeniki, ki prihajajo s Hrvaške, Romunije, Bolgarije, ... Bogat program, ki traja od jutra do večera, je zagotovo vreden ogleda. Zelo dobrodošle pa so tudi zelo podrobne informacije, kar se tiče poti, cen, parkiranja, nasvetov za starše. Mogoče pa kdo želi nastopiti na festivalu kot prostovoljec? Tudi to možnost omogočajo, le v Ameriko bo treba.

www.balkanfever.com

Pri severnih sosedih se je letos tudi dogajalo nekaj nostalgичnega. Na Dunaju se je namreč odvijal prvi mednarodni celomesečni balkanski festival imenovan Balkan Fever. No, cene zagotovo niso bile kot se za balkanski festival spodobi. Festival je trajal od 16. aprila do 16. maja in kot obljublajo ni bil zadnji. Spletna stran nudi vse informacije o festivalu – na voljo pa je le v nemščini. Dobrodošla sprememba je možnost poslušanja festivala v živo preko internetnega radia. Festival je izredno bogat – preko 15 koncertov, veliko glasbenih delavnic ter mnogo izvajalcev. Vlatko Stefanovski, Esma Redžepova, Teodosii Spassov Trio, Orfej, da omenim samo nekatere. Skratka, zadeva vredna ogleda – na internetu, še bolj pa v živo.

z ribje perspektive. from fish-eye view.

47% popust na nočni (in dnevni) ogled Ljubljane z ladjico.

47% popust na redni (kopenski) ogled Ljubljane.

47% discount on night (and day) boat tour of Ljubljana.
47% discount on regular (land) tour of Ljubljana.

26!

www.ljubljana-tourism.si

www.euro26.si

